

APSTIPRINU:
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors

Andris Ozols

2015. gada 26. jūnijā

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 2014. gada publiskais pārskats

**Rīga
2015**

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Pamatinformācija.....	4
1.1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi	6
2. Finanšu resursi un LIAA 2014. gada darbības rezultāti	7
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	7
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze	9
2.2.1. Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas valsts atbalsta pasākumu īstenošana	9
2.2.2. Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas sekmēšana starptautiskajos tirgos, īstenojot eksporta veicināšanas pasākumus.....	18
2.2.3. Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģijas “POLARIS process” īstenošana...	23
2.2.4. Valsts atbalsta administrēšana	26
2.3. Veiktie pētījumi	26
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu projekti.....	27
2.5. Būtiskākie pakalpojumi	27
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām	28
4. LIAA personāls	29
5. Komunikācija ar sabiedrību.....	30
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	30
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti	36
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	36
6. Plānotie pasākumi 2015. gadā	38
6.1. Galvenie uzdevumi	38
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	38
6.3. Finanšu saistības	39

Godātais lasītāj!

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (turpmāk LIAA) ir sagatavojusi un nodod Jūsu vērtējumam 2014. gada Publisko pārskatu. Šajā pārskatā apkopota būtiskākā informācija par LIAA darbības virzieniem un paveikto 2014. gadā, kā arī sasniedzamajiem rezultātiem 2015. gadā.

2014. gadā LIAA turpināja īstenot uzsāktās aktivitātes Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas veicināšanai starptautiskajos tirgos un ārvalstu investīciju apjoma pieaugumam, kā arī inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai.

Esam gandarīti, ka LIAA klienti ir ļoti pozitīvi novērtējuši aģentūras sniegto pakalpojumu kvalitāti. Tas ir sasniegts pateicoties arī mūsu prasīgajiem un gudrajiem klientiem, kas ikdienā mūs motivē sniegt pakalpojumus tādā kvalitātē, lai varētu lepoties ar padarīto.

Uzņēmēji atzinīgi novērtēja LIAA sniegtos pakalpojumus, norādot, ka tie ir aktuāli un svarīgi uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas veicināšanai. Īstenojot uzņēmēju atbalsta mehānismu Eiropas Savienības struktūrfondu projekta *Nozaru nacionālo stendu starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* ietvaros, sniegtie pakalpojumi ir vieni no efektīvākiem eksporta atbalsta pakalpojumiem, tādējādi ir būtiski nodrošināt finansējumu projekta turpināšanai, lai tos varētu organizēt arī pēc 2015. gada, kad beigsies projekta ieviešanas termiņš. Īstenojot šo projektu, LIAA 2014. gadā ir nodrošinājusi Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbību, noorganizējusi nacionālos stendus starptautiskajās izstādēs un dažādu nozaru un apjoma tirdzniecības misijas, kā arī valsts augstāko amatpersonu vizītes ārvalstīs. Tika sniegtas konsultācijas, izdoti dažādu nozaru katalogi, noorganizēti semināri un apstrādi ārvalstu kompāniju ienākošie pieprasījumi. 2015. gadā papildus jau iepriekš uzsāktajiem atbalsta pasākumiem, LIAA plāno aktīvi īstenot atbalsta pasākumus uzņēmējiem Krievijas ekonomisko sankciju negatīvo seku mazināšanai, gan atvērot jaunas pārstāvniecības gan paplašinot pakalpojumu piedāvājumu.

Īstenojot investīciju piesaisti, ir noslēgti sadarbības līgumi ar pašvaldībām un zinātniskajām organizācijām. Noorganizētas potenciālo investoru vizītes Latvijā, apstrādāti 449 investīciju informācijas pieprasījumi, veikta investīciju projektu pēc-apkalpošana. Īstenojoties šiem projektiem, investīcijas sagaidāmas 127,33 milj. euro apmērā, radot 1212 jaunas darba vietas.

Aizvadītajā gadā turpinājās intensīvs darbs, nodrošinot *Eiropas Savienības struktūrfondu, Kohēzijas fonda aktivitāšu un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta 2009.-2014. gadam līdzfinansētās programmas Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā* apgūšanu.

Īstenojot uzņēmējdarbības un inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanas un attīstības aktivitātes, tika turpināts darbs *Inovatīvās uzņēmējdarbības motivācijas programmas* un projekta *Biznesa inkubatori* piedāvāto atbalsta pasākumu īstenošanā.

Ņemot vērā uzņēmēju interesi un reaģējot uz starptautisko situāciju, vairākās ES fondu aktivitātēs Ministru kabinets, veicot grozījumus tiesību aktos, ir pagarinājis to īstenošanas termiņus, līdz ar to aktīvs darbs Eiropas Savienības fondu administrēšanā, sniedzot uzņēmējiem dažādus atbalsta pasākumus, turpināsies arī 2015. gadā.

Vēlos pateikties LIAA klientiem un sadarbības partneriem par sadarbību, kā arī aģentūras darbiniekiem par profesionālo darbu un sasniegtajiem rezultātiem 2014. gadā!

Ar cieņu,

direktors

Andris Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.814 2003. gada 24. decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk – LIAA), kas darbu sāka 2004. gada 1. februārī.

Pamatojoties uz Publisko aģentūru likuma Pārejas noteikumu 2. punktā noteikto, ministriņām bija jāizvērtē uz iepriekšējā Publisko aģentūru likuma pamata izveidoto aģentūru darbība, un līdz 2013. gada 1. janvārim Ministru kabinetam jāpieņem lēmums par attiecīgās aģentūras turpināšanu, aģentūras likvidēšanu vai reorganizēšanu.

2012. gadā Ekonomikas ministrija sagatavoja LIAA juridiskā statusa maiņai nepieciešamos dokumentus, kas paredzēja, ka ar 2013. gada 1. janvāri LIAA maina juridisko statusu un kļūst par ekonomikas ministra pakļautībā esošu tiešās pārvaldes iestādi, saglabājot iestādes iepriekšējo nosaukumu „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kā arī attiecībā uz valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu administrēšanu saglabājot iepriekšējo padotības formu – pārraudzību.

Ar 2013. gada 1. janvāri LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, struktūru un pārvaldi, finansēšanas avotus, tiesības, tiesiskuma nodrošināšanas un pārskatu sniegšanas kārtību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un 2012. gada 11. decembra Ministra kabineta izdotie noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums”.

Ekonomikas ministrs iestādes pakļautību īsteno ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) starpniecību.

Saskaņā ar nolikumu LIAA ir šādas funkcijas:

- 1) īstenot pasākumus Latvijas uzņēmumu eksportspējas paaugstināšanai un ārējās tirdzniecības veicināšanai;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību;
- 4) sekmēt inovatīvu uzņēmējdarbību, tai skaitā sekmējot sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem;
- 5) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām;
- 6) nodrošināt Eiropas Savienības fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzfinansēto aktivitāšu administrēšanu.

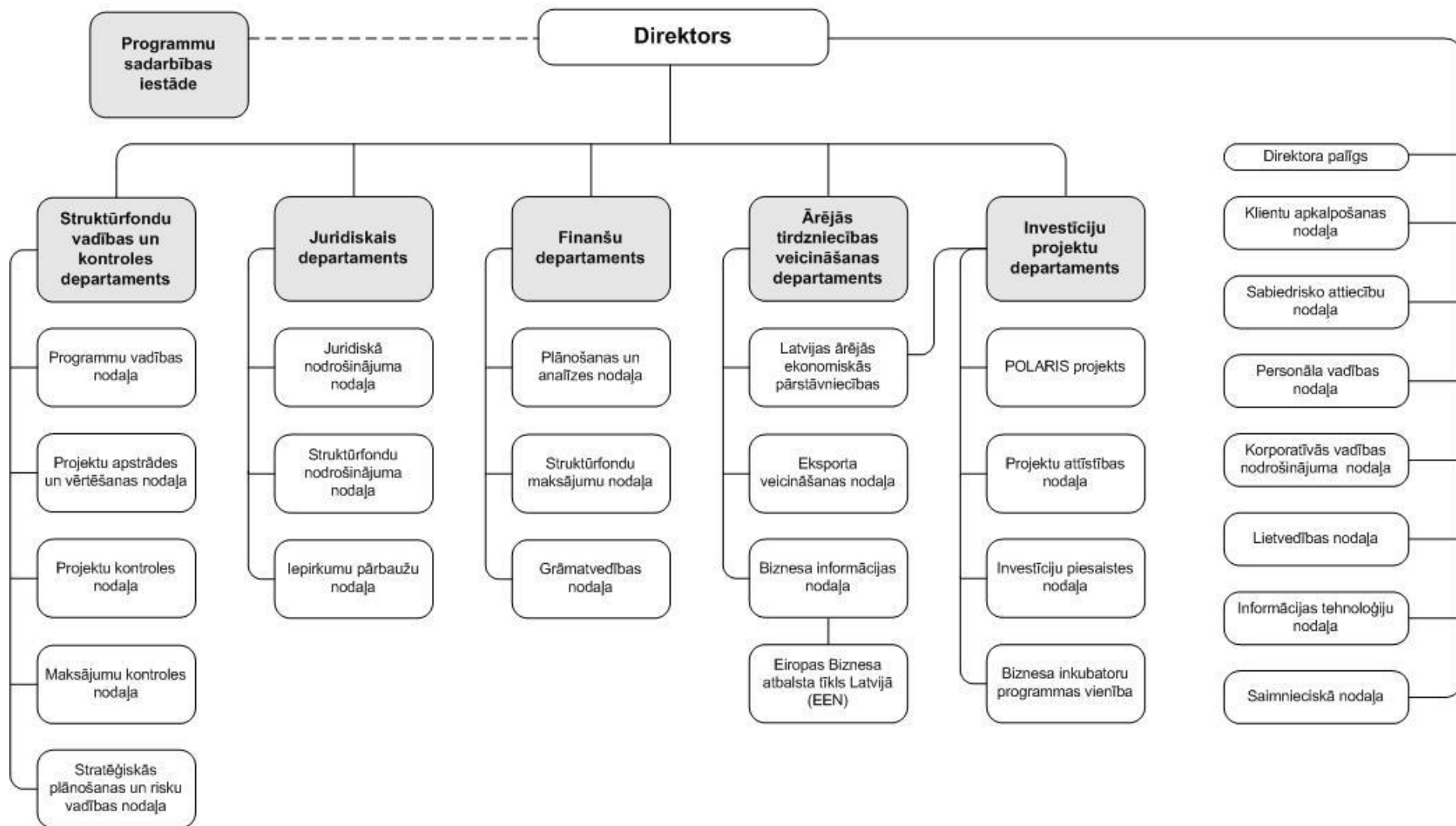
Lai izpildītu nolikumā noteiktās funkcijas, LIAA veic šādus uzdevumus:

- 1) veicina uzņēmumu investīciju projektu izstrādi un atbalsta konkurētspējīgus projektus;
- 2) izstrādā priekšlikumus valsts atbalsta programmām;
- 3) izveido, ievieš un administrē valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu vadības, uzraudzības un kontroles sistēmu;
- 4) sniedz priekšlikumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai;
- 5) organizē investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus, nodrošinot komunikāciju ar iesaistītajām pusēm;
- 6) nodrošina iestādes pārstāvniecību darbību ārvalstīs;
- 7) sniedz informatīvus, konsultatīvus, un citus normatīvajos aktos paredzētos publiskos pakalpojumus;
- 8) veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. Darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reglamenti.

LIAA organizatorisko struktūru skatīt pārskata 5.lpp.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras struktūra

1.2. Darbības virzieni un mērķi

LIAA misija (darbības virsmērķis) – veicināt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, kā arī veicināt ārvalstu investīciju apjomu pieaugumu, nodrošinot kvalitatīvus un klientu vēlmēm, normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošus pakalpojumus.

LIAA darbības stratēģijā ir noteikti šādi darbības virzieni:

1. virziens – Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas valsts atbalsta pasākumu īstenošana.
2. virziens – Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas sekmēšana starptautiskajos tirgos, īstenojot eksporta veicināšanas pasākumus.
3. virziens – Latvijas ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana, īstenojot ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģiju “POLARIS process”.
4. virziens – Valsts atbalsta administrēšana.

LIAA darbības stratēģijas prioritātes:

1. Nodrošināt uz klientu orientētu LIAA pakalpojumu sniegšanu un attīstību, izmantojot pieejamos resursus un optimizācijas iespējas.
2. Īstenot investīciju piesaisti atbilstoši valsts un tās iedzīvotāju interesēm.
3. Nodrošināt Latvijas uzņēmumu eksporta veicināšanu.
4. Nodrošināt normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošu ES programmu, projektu un citu ārvalstu finanšu instrumentu ieviešanas uzraudzību un finansējuma apguves kontroli.
5. Nodrošināt cilvēkresursu efektīvu vadību, veicinot visu līmeņu darbinieku attīstību un iesaistīšanu LIAA mērķu sasniegšanā.

2. Finanšu resursi un LIAA 2014. gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

LIAA faktiskie izdevumi 2014. gadā bija 140,2 milj. *euro* jeb 97,2% no plānotajiem izdevumiem, no kuriem 3,5 milj. *euro* jeb 2,5% LIAA izlietoja pamatfunkciju īstenošanai un 136,7 milj. *euro* jeb 97,5% tika izlietoti ES politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta finansējums
un tā izlietojums 2013. un 2014. gadā

1. tabula (*euro*)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2013. gadā faktiskā izpilde	2014. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	105 253 298	144 181 684	143 888 981
1.1.	dotācijas	104 290 085	142 729 226	142 729 226
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	600 584	591 778	588 793
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	362 629	860 680	570 962
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	92 093 858	144 181 684	140 184 657
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	86 971 429	142 505 445	138 549 218
2.1.1.	kārtējie izdevumi	11 636 187	13 494 915	12 809 573
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	71 647 714	123 403 939	121 849 613
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	2 250	233 990	131 299
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	3 685 278	5 372 601	3 758 733
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5 122 429	1 676 239	1 635 439

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta izdevumi 2013. un 2014. gadā
sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

2. tabula (*euro*)

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2013. gada faktiskā izpilde	2014. gada faktiskā izpilde
	Kopā	92 093 858	140 184 657
27.00.00	Valsts atbalsta politikas ieviešana	1 080 925	1 056 770
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas	2 321 135	2 431 847

	ieviešana		
61.06.00	Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)	17 157 517	20 269 629
62.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par ERAF finansējumu (2007-2013)	3 091 555	3 377 931
62.06.00	Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	58 138 531	103 374 583
63.06.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	7 515 946	6 079 875
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	487 539	441 217
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	118 240	148 967
69.03.00	Atmaksa "3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana" finansējuma saņēmējiem par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības	0	239 340
69.06.00	3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	237 004	3 073
70.05.00	Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)	1 807 358	1 965 871
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	138 108	795 554

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze

2.2.1. Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas valsts atbalsta pasākumu īstenošana

Darbības virziena mērķis.

Savlaicīgi un atbilstošā kvalitātē nodrošināt 2007.-2013. gada plānošanas perioda ES fondu programmu ieviešanu, kā arī nodrošināt pabeigto projektu uzraudzību.

Īstenojot šajā darbības virzienā noteiktos uzdevumus, atbalsta pasākumi tiek sniegti gan interesentiem, kas tikai plāno uzsākt uzņēmējdarbību vai ir uzsākšanas sākumposmā, gan tiem, kas jau aktīvi un mērķtiecīgi strādā, bet nepieciešams attīstīt jau esošo uzņēmējdarbību vai apgūt jaunas zināšanas un kompetences, tamdēļ šo darbības virzienu varētu iedalīt šādās apakšgrupās:

- uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas veicināšana;
- ES fondu programmu administrēšana.

Uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas veicināšana.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk - ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) projekti (2007-2013)”;
- 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”;
- 71.06.00 „Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”.

Lai atbalstītu ikvienu, kurš jūt sevī uzņēmēja garu, LIAA jau kopš 2009. gada īsteno 2.3.1.2. aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu (turpmāk – Motivācijas programma). Motivācijas programmas īstenošanas laiks tika paredzēts līdz 2014. gada 31. decembrim, bet īstenošana tika pagarināta līdz 2015. gada 31. decembrim.

Motivācijas programmas mērķis ir informēt un iedrošināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu uzsākt uzņēmējdarbību, celt uzņēmējdarbības prestižu sabiedrības acīs, kā arī sekmēt sabiedrības izpratni par inovāciju lomu konkurētspējas veicināšanā, informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi iedrošinot pēc iespējas plašāku sabiedrības un uzņēmēju daļu pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un pielietošanai.

Motivācijas programmas mērķauditorija ir ļoti plaša, tā aptver pamatizglītības, vidējās un augstākās izglītības iestāžu izglītojamos, kā arī potenciālos uzņēmējdarbības uzsācējus, jaunus uzņēmējus, nevalstiskās organizācijas, pašvaldības, valsts institūcijas un sabiedrību kopumā. Tās ietvaros notiek dažādas aktivitātes, lai savlaicīgi jauniešos radītu vēlmi iesaistīties uzņēmējdarbībā un popularizētu uzņēmējdarbības iespējas.

LIAA administrētā Inovatīvas uzņēmējdarbības Motivācijas programma ir noderīga ikvienam, kas vēlas sevī atrast un pilnveidot uzņēmēja spējas vai meklēt atbalstu jau esošas

idejas pilnveidē. Informācija pa programmu ir pieejama inovācijas portālā www.innovativel Latvia.lv.

Motivācijas programmā organizētie atbalsta pasākumi ir sadalīti šādās tematiskās grupās:

- praktiskie apmācību pasākumi vidējās un augstākās izglītības iestāžu izglītojamiem, pedagogiem un jaunatnes darbiniekiem par inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanu;
- tehnoloģiskās intereses un jaunrades veicināšanas pasākumi;
- apmācību semināri inovatīvo ideju autoriem;
- atbalsta pasākumu nodrošināšana uzņēmējdarbības uzsācējiem un esošiem uzņēmumiem.

Īstenojot **praktisko apmācību pasākumus** vidējās un augstākās izglītības iestāžu izglītojamiem, pedagogiem un jaunatnes darbiniekiem par inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanu tika organizēti pasākumi, kas vērsti uz potenciālo uzņēmēju vispārējās izpratnes uzlabošanu saistībā ar inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanu, zināšanu un tehnoloģisko atklājumu pārvēršanu uzņēmējdarbības projektos. Mērķauditorija bija skolēni, kuriem bija nepieciešama pilnvērtīga informācija, lai veiktu apzinātu izvēli attiecībā uz nākotnes profesionālo nodarbošanos, vai arī bija veikuši izvēli, taču meklēja iespējas uzlabot savu kompetenci ar uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstīšanu saistītos jautājumos.

Pārskata periodā reģionos tika rīkoti *izglītojoši semināri* skolēniem un skolotājiem par skolēnu mācību uzņēmumiem, par uzņēmējdarbības būtību un inovācijas atbalsta iespējām, inovāciju infrastruktūru, biznesa plānu veidošanu, finanšu plānošana un finanšu vadības sistēmas pielietošana un biznesa atbalsta iespējām, kā arī organizētas skolēnu vizītes Latvijas veiksmīgākajos uzņēmumos.

Tika īstenota apmācību programma *Skolēnu mācību uzņēmumi* (turpmāk – SMU), kā arī pasākumi starptautiskās skolotāju apmācības SMU programmas realizēšanā.

Jaunieši un skolotāji no 15 valstīm pulcējās starptautiskajā SMU festivālā, kas norisinājās Rīgā, kur 85 SMU konkurencē divas no sešām nominācijām ieguva Latvijas SMU, demonstrējot oriģinālas Latvijas zaļā zelta – koksnes izmantošanas iespējas.

Jauno uzņēmēju dienā vasaras sākumā Valsts mēroga finālā tika izvērtēti un apbalvoti labākie SMU un biznesa plāni.

Jūlijā Tallinā SMU Eiropas mēroga finālā 37 valstu konkurencē Latvijas pārstāvji ieguva mārketinga meistarības balvu, kas apliecina īpašus panākumus mārketinga stratēģijas izstrādē un realizācijā, sadarbības partneru izvēlē un piesaistē, veiksmīga zīmola veidošanā, kā arī pārdošanā.

Īstenojot **tehnoloģiskās intereses un jaunrades veicināšanas pasākumus**, tika organizēti pasākumi dabaszinātņu un inženierzinātņu studiju popularizēšanā sadarbībā ar augstskolām ar mērķi veicināt šo studiju virzienu apgūšanu un parādīt priekšrocības šo studiju absolventiem uzņēmējdarbības karjeras veidošanā.

Pārskata periodā tika noorganizēti 20 *zinātnisko ekspozīciju apmeklējumi* Latvijas zinātnes centros, kur piedalījās vairāk nekā 470 dalībnieku.

Tehniskās jaunrades dienu ietvaros, piecās Latvijas pilsētās (Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Daugavpilī un Valmierā) bērni un jaunieši “Robotikas darbnīcā” būvēja robotus “gaismas sekotājus”, darbojās „Spolmašīnu darbnīcā”, elektronikas darbnīcās „Mainīgais luksofors” un „Citronspēks”, ķīmijas laboratorijās. Visās disciplīnās notika arī sacensības par labāko, ātrāko vai jaudīgāko uzbūvēto objektu. Savukārt īpaša bija “Spageti tiltu” disciplīna, kurā ikviens varēja sacensties par izturīgākā tilta inženiera titulu. Kopumā sacensībās piedalījās 820 dalībnieku.

Jaunrades pasākumu īstenošanas ietvaros norisinājās studentu darbu konkurss “Vide inovācijām Latvijā”, kā arī divu dienu pasākums *Inovācijas dienas studentiem*. Pasākumā studenti piedalījās darba grupās un risināja radošus uzdevumus, tikās ar uzņēmējiem un apmeklēja uzņēmumus. Aktivitātē piedalījās studenti no 21 Latvijas augstskolas.

Apmācību semināri inovatīvo ideju autoriem, tika paredzēti potenciāliem uzņēmējiem, kuriem bija vēlme kļūt par pašnodarbināto vai veidot savu uzņēmumu, taču trūka nepieciešamās informācijas, kas izglītotu un motivētu turpmākām ekonomiskām aktivitātēm. Jo īpaši liela uzmanība tika pievērsta tiem, kas meklē informāciju un iedrošinājumu veikt inovatīvu uzņēmējdarbību. Reģionos pasākumi rosināja iedzīvotāju uzņēmējdarbības aktivitāti, motivēja jaunu uzņēmumu un darba vietu izveidei un jaunatnes ekonomiskām iniciatīvām.

Īstenojot apmācību seminārus, tika noorganizēti tādi pasākumi kā:

- intensīvi apmācību kursi *Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās*, kur pieredzējuši pasniedzēji sniedza praktiskas un teorētiskas apmācības savas uzņēmējdarbības uzsākšanā;
- tehnoloģiju komercializēšanas veicināšanas semināri;
- semināru cikls: ideju ģenerēšana; inovatīvo ideju autoriem; kontaktbirža ideju autoriem un privātiem investoriem; praktisko semināru cikls inovatīvo biznesa ideju autoriem;
- apmācības inovatīvu risinājumu izveidošanā atbilstoši tirgus pieprasījumam (pēc Somijas inovāciju tīkla DEMOLA pieredzes parauga);
- tīklošanas semināri uzņēmējdarbības uzsācējiem un attīstītājiem;
- citi semināri un pasākumi inovatīvo ideju autoriem un uzņēmējdarbības uzsācējiem (Baltic Dynamic, Ekspertu paneldiskusijas / semināri, tai skaitā dažādu biznesa forumu / apmācību semināru ietvaros).

Īstenojot *apmācību seminārus tehnoloģiju komercializēšanas veicināšanai* un *praktisko semināru ciklu inovatīvo biznesa ideju autoriem*, tika noorganizēti praktiski apmācību semināri Latvijas zinātniekiem un tehnoloģiju pārnese kontaktpunktiem par zināšanu komercializāciju (intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, jaunu uzņēmumu veidošanu, riska kapitāla investoru darbību u.c.), lai atlasītu ideju autorus, pilnveidotu to biznesa modeļus, uzlabotu dalībnieku prezentēšanas spējas potenciālajiem investoriem, kā arī veicinātu ideju autoru sarunas ar privātajiem investoriem savu biznesa ideju tālākai finansēšanai un attīstībai.

Apmācībās inovācijas rosināšanai un tuvināšanai tirgum (DEMOLA) tika iesaistīti augstāko izglītības iestāžu vecāko kursu studenti no dažādiem studiju virzieniem tādu jaunu produktu izstrādē, kas nepieciešamas konkrētu strādājošu komercsabiedrību vajadzībām. Visi apmācību pasākumi, tikšanās un darba grupas aptvēra plašu studentu loku no daudzām augstskolām un dažādām fakultātēm. Kopumā 2014. gadā DEMOLA apmācībās piedalījās 118 studenti. Projekta īstenošanas laikā kopumā tika atrisināti 12 komercsabiedrību piedāvātie uzdevumi, kā arī 1 kopdarbības – valsts pārvaldes institūcijas un uzņēmuma problēmjautājums, kas skāra uzņēmējdarbības izaugsmes jautājumus.

Īstenojot **atbalsta pasākumus uzņēmējdarbības uzsācējiem un esošiem uzņēmumiem**, tika nodrošināti pasākumi, kas veicinātu esošu un jaunu uzņēmēju kompetenci un informācijas pieejamību attiecībā uz finansējuma un konsultatīvā atbalsta saņemšanu. Tāpat tika rīkoti pasākumi, kas vērsti uz iedzīvotāju iedrošināšanu iesaistīties uzņēmējdarbībā, uzņēmējdarbības gara modināšanu sabiedrībā, inovācijas lomas uzsvēršanu veiksmīgā uzņēmējdarbībā, atklājot arī neizbēgamas konkurences aspektus, tādejādi aicinot sabiedrību pašrealizēties, iesaistoties uzņēmējdarbībā un īstenojot biznesa idejas ar augstu izaugsmes un peļņas potenciālu. Šajā grupā tika noorganizēti tādi pasākumi kā *Mentoringa programma*, Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkurss *Ideju kauss*, topošo uzņēmēju TV sacensības *Firmas noslēpums*, *konsultācijas* biznesa ideju un jaunsāktu uzņēmējdarbības projektu (start-up) autoriem par finansējuma saņemšanas iespējām (konsultācijas sniedza esošie biznesa akceleratori) un *semināri* par inovācijas lomu uzņēmējdarbībā.

Biznesa ideju autori izmantoja iespēju piedalīties Motivācijas programmas biznesa ideju konkursā *Ideju kauss*, kura mērķis ir veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomikas

atkopšanos un izaugsmi. Ideju autoriem tika dota iespēja īstenot savu biznesa ideju un iegūt biznesa sākšanai nepieciešamās prasmes, pieredzi, kontaktus un finansējumu.

Šo iespēju ideju autori varēja izmantot konkursā **Ideju kauss**, piesaistot nozaru ekspertus, mentorus, konsultantus un uzņēmējus, kas vērtē jauno ideju autoru biznesa plānus un iedrošina tos realizēt reālā uzņēmējdarbībā.

Konkursa ietvaros nozaru eksperti, mentori, konsultanti un uzņēmēji vērtēja jauno ideju autoru biznesa plānus un iedrošināja tos īstenot reālā uzņēmējdarbībā. Konkurssam tika iesniegtas 314 biznesa idejas, no kurām

132 izcīnīja iespēju piedalīties konkursa otrajā kārtā, bet finālā iekļuva 12 labākās.

Informācija par konkursu ir pieejama LIAA administrētajā interneta mājaslapā www.idejukauss.lv.

Gada otrajā pusē LTV1 un RE:TV ēterā bija skatāmas LIAA organizētās topošo uzņēmēju televīzijas biznesa sacensības **Firmas noslēpums**, kuras mērķis ir parādīt Latvijas biznesa potenciālu un, atspoguļojot biznesa uzsākšanas procesu no idejas līdz gatavam biznesa plānam, iedrošināt arī citus uzsākt savu uzņēmējdarbību. Sacensību laikā topošie uzņēmēji pārliecināja žūriju un televīzijas skatītājus, ka tieši viņu idejai piemīt pietiekami nopietns biznesa

potenciāls un viņi ir pelnījuši saņemt raidījuma galveno balvu, kā arī paši ir gatavi kļūt par darba devējiem. Sacensību ceturtajā sezonā skatītāju un žūrijas priekšā stājās 23 biznesa sacensību dalībnieki. Vairākos atlasē raidījumos žūrija izvirzīja finālam četrus labākos, kuri ar raidījuma organizētāju un atbalstītāju piedāvāto mentoru palīdzību nākamajās kārtās strādāja pie iecerētā biznesa attīstības līdz pat dzīvotspējīga uzņēmuma izveidei.

Informācija par konkursu pieejama interneta mājaslapā www.firmasnoslepums.lv.

3.tabula. Projekta **Motivācijas programmas** rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja izpilde
Nodrošināts atbalsts uzņēmējdarbības uzsācējiem	Programmā "Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai" iesaistīto personu skaits	9650

Veicinot mikro, mazo un vidējo komersantu veidošanos un attīstību, LIAA pārskata periodā **darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas"** papildinājuma 2.3.2.1.aktivitātes „Biznesa inkubatori” ietvaros turpināja iepriekšējos pārskata periodos uzsāktā projekta **Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā** īstenošanu. Projekta mērķis ir veicināt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu veidošanos un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot tos ar komercdarbībai nepieciešamo vidi un konsultatīvajiem pakalpojumiem.

Biznesa inkubatora galvenais uzdevums ir radīt sekmīgus jaunus uzņēmumus, kas, atstājot biznesa inkubatoru, būtu finansiāli un ekonomiski patstāvīgi.

2014. gadā atbalsta sniegšana projekta *Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā* ietvaros turpināta jaunu uzņēmumu attīstībai to agrīnās attīstības stadijā, nodrošinot piekļuvi infrastruktūrai un konsultatīvajiem pakalpojumiem. Biznesa inkubācijas pakalpojumi bija pieejami visos Latvijas reģionos, vairāk nekā 20 Latvijas pilsētās. Latvijas reģionos darbojošos 9 biznesa inkubatoru un Rīgā izveidotā radošā biznesa inkubatora darbības rezultātā kopumā no 2009. gada līdz 2014. gada 31. decembrim tika sniegts atbalsts 1300 uzņēmumiem, no kuriem 123 tika uzņemti inkubatorā 2014. gadā. Inkubējamajos uzņēmumos izveidotas (saglabātas) vidēji 2000 darba vietas gadā. Biznesa inkubatoru sniegto atbalsta pakalpojumu nodrošināšanai projekta ietvaros laikā no 2009. -2014. gadam izlietoti 19 milj. *euro*. Inkubēto komersantu nomaksāto nodokļu apmērs 2014. gadā sastāda 3,5 milj. *euro*. Kopumā inkubēšanas periodā no 2009. – 2014. gadam inkubēto komersantu nomaksāto nodokļu apmērs sastāda 19,3 milj. *euro*. Kopējais projekta ietvaros pieejamais finansējums ir 28,75 milj. *euro*.

Lai veicinātu pieejamā finansējuma apguvi, 2014. gadā tika veikti grozījumi 2008. gada 7. oktobra MK noteikumos Nr. 835. Noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.2.1.aktivitāti “Biznesa inkubatori” pagarinot projekta īstenošanu līdz 2015. gada beigām. Attiecīgi LIAA izsludināja papildus iepirkumu “Biznesa inkubācijas pakalpojumu sniegšana Latvijas reģionos un radošo industriju nozaru attīstībai Rīgā” par kopējo summu 5 milj. *euro*, ko veido līdz šim neapgūtais finansējums biznesa inkubatoru programmas ietvaros un LIAA prognozētais finansējuma apjoms, ko plānots apgūt līdz projekta īstenošanas termiņa beigām.

4.tabula. Projekta *Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā* rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja izpilde
Nodrošināts atbalsts jaunajiem komersantiem biznesa inkubatoros	Inkubatoru skaits	10
	Inkubēšanas pakalpojumus saņēmušo uzņēmumu skaits	602
	Saglabātu vai no jauna radītu darbavietu skaits	1278

Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (EEN) Latvijā ietvaros LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru turpināja nodrošināt konsultācijas uzņēmējiem par tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, ārējās tirdzniecības jautājumiem un uzņēmējdarbību ES vienotajā tirgū. Informācija par EEN ir pieejama interneta mājaslapā www.een.lv.

2014. gadā LIAA turpināja darbu pie **Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā”** (turpmāk – Norvēģijas finanšu instrumentu programma) ieviešanas, kuras mērķis ir atbalstīt jaunu komersantu veidošanos tehnoloģiski ietilpīgās nozarēs un atbalstīt esošo komersantu inovatīvu uzņēmējdarbību, radot jaunas inovatīvas vides tehnoloģijas, produktus un procesus.

Programmas ietvaros paredzētas trīs aktivitātes:

- izveidot „Zaļo” tehnoloģiju inkubatoru, kas sniedz atbalstu inovatīvu biznesa ideju attīstībai;

- īstenot neliela apjoma grantu shēmu komersantu inkubācijas atbalstam „Zaļo” tehnoloģiju inkubatora ietvaros;
- īstenot atklātu projektu iesniegumu konkursu, lai uzņēmējiem sniegtu atbalstu iekārtu iegādei, kas palīdz samazināt atkritumu un emisiju veidošanos un veicina videi draudzīgu risinājumu ieviešanu ražošanas procesā.

2014. gada sākumā tika izsludināta pirmā atlasē kārta atklāta konkursa "Atbalsts "zaļo" tehnoloģiju ieviešanai ražošanā" projektu pieņemšanai, kur Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem tika dota iespēja pieteikties atbalsta saņemšanai jaunu iekārtu iegādei ar mērķi ieviest ražošanā videi draudzīgu tehnoloģiju vai videi draudzīgus produktus (t.sk., preces un pakalpojumus). Lai nodrošinātu komersantu izpratni par programmas pamatnosacījumiem un atbalsta iespējām, 2014. gada janvārī LIAA sadarbībā ar donortvalsts partneri „Innovation Norway” rīkoja informatīvu bezmaksas semināru, kurā piedalījās vairāk nekā 100 interesentu. Ņemot vērā, ka atklāta konkursa pirmās atlasē kārtas ietvaros netika izlietots viss pieejamais finansējums, 2014. gada novembrī LIAA izsludināja atklāta konkursa „Atbalsts „zaļo” tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” otrās atlasē kārtas uzsākšanu, kuras ietvaros komersantiem bija pieejami 6 273 320 *euro*. Papildus gada nogalē interesentiem tika noorganizēts arī *seminārs* „Atbalsts „zaļo” tehnoloģiju ieviešanai ražošanā otrās atlasē kārtas ietvaros”.

2014. gada jūlijā LIAA, Ekonomikas ministrija un SIA „Green Industry Innovation Center” parakstīja līgumu par iepriekš noteiktā projekta „**Zaļo tehnoloģiju inkubators**” īstenošanu, kas tiks īstenots līdz 2016. gada 30. aprīlim. Projekta īstenošanas rezultātā tika atbalstītas 54 inovatīvas biznesa idejas.

Norvēģijas finanšu instrumentu programmas ietvaros LIAA izsludināja divas neliela apjoma grantu shēmas projektu iesniegumu pieņemšanas atlasē kārtas un nodrošināja iesniegto projekta iesniegumu vērtēšanu un lēmumu pieņemšanu.

Papildus veicinot Latvijas komersantu un Norvēģijas komersantu un zinātnisko institūciju divpusējās attiecības un nodrošinot projektu īstenošanu sadarbībā ar donortvalsts partneri, LIAA 2014. gada oktobrī programmas ietvaros organizēja *partnerības veicināšanas pasākumus* gan Latvijā, gan Norvēģijā. Rīgā un Oslo rīkotajos semināros un kontaktbiržās piedalījās vairāk nekā 20 Latvijas uzņēmēji un Norvēģijas uzņēmēji, kuri izrādīja interesi par kopēju sadarbību Programmas ietvaros.

Informācija par Norvēģijas finanšu instrumentu programmu un tās īstenošanas nosacījumiem ir pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Fondi*.

5.tabula. Norvēģijas finanšu instrumenta
2009.-2014. gada programmas
„Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā”
rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja izpilde
Nodrošināts atbalsts „zaļajām” inovācijām un komersantu konkurētspējas celšanai	Vides tehnoloģiju (iekārtu) iegādei (atbalstu saņēmušo komersantu skaits)	3
Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas "Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā" ietvaros	Zaļo tehnoloģiju inkubatorā sniegti pirmsinkubācijas pakalpojumi komersantu biznesa idejām (pirmsinkubācijas biznesa ideju skaits)	54

ES fondu programmu administrēšana

Pārskata periodā LIAA administrēja ES fondu programmas, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbību ar augstāku pievienoto vērtību, sniedzot atbalstu jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai ražošanā, sekmēt sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem, uzlabot iedzīvotāju dzīves līmeni, u.c.

Budžeta apakšprogrammas:

Maksājumus finansējuma saņēmējiem darbības virziena ietvaros LIAA nodrošināja šādās budžeta apakšprogrammās:

- 27.00.00 „Valsts atbalsta politikas ieviešana”;
- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 63.06.00 „Eiropas Sociālās fonda (ESF) projekti (2007-2013)”;
- 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (turpmāk – KF) (2007-2013)”.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai un ERAF, ESF, KF (2007-2013) administrēšanai nodrošināja budžeta apakšprogramma 70.05.00 Tehniskā palīdzība.

ES fondu 2007 - 2013 ietvaros LIAA veic sadarbības iestādes funkcijas, administrējot ESF, ERAF un KF finansējumu nodrošinot **uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu īstenošanu**. LIAA galvenie uzdevumi darbības virziena ietvaros 2014. gadā bija projektu iesniegumu pieņemšana, izvērtēšana, līgumu slēgšana, projektu uzraudzība, tai skaitā iepirkumu plānu izvērtēšana, iepirkumu pirmspārbaūžu veikšana, projektu ieviešanas progresa pārskatu, maksājumu pieprasījumu izskatīšana un apstiprināšana, pārbaūžu veikšana projektu īstenošanas vietās un ar maksājumu veikšanu saistītas darbības, kā arī dažādu informatīvu un izglītojošu pasākumu nodrošināšana un konsultāciju sniegšana.

Pārskata periodā:

1. 1.3.1.1.1. apakšaktivitātes ***Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām*** atlases 2. kārtas ietvaros, turpinājās 16 projektu īstenošana. Projektos iesaistījās vairāki simti jaunu partneru (komersantu un pašnodarbināto). Populārākās apmācību jomas: „Ražošanas inženierzinības un vadība”, „Datorika”, Inženierzinātnes un tehnoloģijas”, Ražošana un pārstrāde”. Īpaša uzmanība tika veltīta tam, lai apmācībās iesaistītu jauniešus un komersantu darbiniekus no reģioniem (saskaņā ar aktivitātes noteikumiem vismaz 20% no piešķirtā papildfinansējuma jāizmanto jauniešu apmācībai, 15% - Kurzemes, Vidzemes un Zemgales reģionam, 5% - Latgales reģiona darbinieku apmācībai).
Aktivitātes 3. kārtā projektu turpināja īstenot Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija, organizējot apmācības mikro un mazo uzņēmumu darbiniekiem informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Šajā projektā iesaistījušies vairāk nekā 1000 mikro un mazo komersantu no visiem Latvijas reģioniem.
2. VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum" turpināja ieviest projektu 1.3.1.2. aktivitātes ***Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai*** ietvaros, atbalstot saimnieciskās darbības uzsācējus, sniedzot apmācības, konsultācijas un finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Periodā līdz 2014. gada 31. decembrim VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum" ar komersantiem ir noslēgusi 1343 aizdevuma līgumus par kopējo finansējumu 24,7 milj. euro (t.sk. 11,8 milj. euro ES fondu finansējums), kā arī izmaksājusi procentu likmju subsīdijas 2,42 milj. euro apmērā.
3. 2.1.2.1.1. apakšaktivitātes ***Kompetences centri*** (turpmāk – KC) – projektus līdz 2015. gada 31. decembrim īsteno 6 Kompetences centri: Farmācijas un ķīmijas KC; Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju KC; Meža nozares KC; Latvijas elektrisko

un optisko iekārtu ražošanas nozares KC; Vides, bioenerģētikas un biotehnoloģijas KC un Transporta mašīnbūves KC. Pilnveidojot darba organizāciju, LIAA veica sagatavošanas darbus atsevišķas KC nodaļas izveidošanai.

4. 2.1.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde***:
  - 2.1.2.2.1. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** visu projektu īstenošana ir pabeigta. LIAA veica projektu uzraudzību.
  - 2.1.2.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā*** pārskata periodā turpinājās projektu atlases otrās kārtas apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 2014. gada beigām ir pabeigti 115 projekti (no 166 apstiprinātajiem).
5. 2.1.2.2.4. apakšaktivitātē ***Mikro, mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma*** 2014. gadā turpinājās projektu iesniegumu pieņemšana (līdz 30.04.2014.) un iepriekš apstiprināto projektu īstenošana. Kopā atskaites periodā tika saņemti un izvērtēti 9 projektu iesniegumi, no kuriem apstiprināti 6 projekti par kopējo pieprasīto publisko finansējumu 63,7 tūkst. *euro*. Pārskata periodā ir pabeigta 12 projektu īstenošana par kopējo pieprasīto publisko finansējumu 133,7 tūkst. *euro*.
6. 2.1.2.4. aktivitātē ***Augstas pievienotās vērtības investīcijas*** turpinājās 1. un 2. projektu atlases kārtas rezultātā noslēgto līgumu īstenošana. 2014. gadā norisinājās projektu iesniegumu vērtēšana 3. un 4. projektu atlases kārtā, kā arī līgumu slēgšana par projektu īstenošanu un pašu projektu īstenošanas administrēšana, tajā skaitā atbalsta finansējuma izmaksa.
7. 2.3.1.1.1. apakšaktivitātē ***Ārējo tirgu apgūšana – Ārējais mārketing*** (6. un turpmākās kārtas) turpinājās projektu iesniegumu pieņemšana, vērtēšana un īstenošana. Līdz 2014. gada 31. decembrim ir notikušas 12 projektu atlases kārtas. Projektu iesniegumu atlases kārtā ir kalendāra mēnesis un projekta iesniegumus, kas tika iesniegti atlases kārtā vērtēja un savstarpēji salīdzināja attiecīgās kārtas ietvaros. Apakšaktivitātes ietvaros 2014. gadā tika noslēgti 612 līgumi. Līdz pārskata perioda beigām aktivitātes ietvaros kopumā ir iesniegti 3143 projektu iesniegumi, no kuriem pabeigts 2431 projekts.
8. 2.3.2.2.2. apakšaktivitātes ***Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu izveidei vai rekonstrukcijai*** ietvaros no 2014. gada 22. aprīļa līdz 30. aprīlim norisinājās projektu iesniegumu pieņemšana, kur kopā tika saņemti 4 projektu iesniegumi. Vērtēšanas rezultātā tika apstiprināti 2 projektu iesniegumi par kopējo pieprasīto publisko finansējumu 2,49 milj. *euro*.
9. 2.3.2.3. aktivitātē ***Klasteru programma*** norisinājās 11 apstiprināto projektu īstenošana, kura turpināsies vēl līdz 2015. gada vidum. Projektu ietvaros konkrētu nozaru komersanti sadarbībā ar pētniecības un izglītības institūcijām organizē un piedalās dažādos pasākumos (starptautiskās izstādes, konferences utt.), lai veicinātu nozares konkurētspējas celšanos, t.sk. starptautiskajā līmenī.
10. 3.4.2.1.1. apakšaktivitātes ***Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai*** ietvaros no 2008. gada ir notikušas divas projektu iesniegumu atlases kārtas. Pirmās kārtas ietvaros tika apstiprināti 7 projektu iesniegumi, otrās kārtas ietvaros - 14 projektu iesniegumi. Līdz pārskata perioda beigām tika pabeigta visu projektu īstenošana un izmaksāts finansējums 10,17 milj. *euro*. Vairāki projektu ietvaros atjaunotie pilsētībūvniecības pieminekļi ir saņēmuši atzinību dažādu publisku konkursu ietvaros.
11. 3.4.2.1.2. apakšaktivitātes ***Nacionālas nozīmes velotūrisma produkta attīstība*** ietvaros tika pabeigta 6 projektu īstenošana no 2008. gadā 8 apstiprinātajiem projektiem. Viens projekts uz 2014. gada beigām vēl tika īstenots, savukārt viena projekta īstenošana tika pārtraukta. Kopā aktivitātē izmaksātais ES fonda finansējums sastāda 4,82 milj. *euro*.

12. 3.4.4.1. aktivitātes *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* ietvaros turpinājās projektu atlases 8., 9., 10. un 11. kārtas apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 2014. gada beigām īstenoti 582 projekti par kopējo pieprasīto ERAF finansējumu 47,23 milj. *euro*. LIAA aktīvi turpina apstiprināto projektu uzraudzību, t.sk. regulāri organizējot finansējuma saņēmējiem seminārus par aktivitātes problēmjautājumiem.
13. 3.4.4.2. aktivitātes *Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības pasākumi* divu kārtu ietvaros tika iesniegti 78 projektu iesniegumi, no kuriem pārskata perioda beigās pabeigti 54 projekti. Kopā aktivitātē izmaksātais ES fonda finansējums sastāda 5,03 milj. *euro*.
14. 3.5.2.1.1. apakšaktivitātē *Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai* līdz 2014. gada 31. decembrim ir organizētas 6 projektu iesniegumu atlases kārtas. Projektu iesniegšanas pēdējā kārtā norisinājās no 2014. gada 15. septembra līdz 14. novembrim, kuras ietvaros tika saņemti un izvērtēti 50 projekti, noslēgti 33 līgumi. Kopā apakšaktivitātes ietvaros līdz 2014. gada 31. decembrim ir pabeigti 60 projekti ar kopējo pieprasīto Kohēzijas fonda finansējumu 43,77 milj. *euro*.
15. 3.5.2.2. aktivitātē *Atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrostaciju attīstība* 2014. gadā tika turpināta jau iepriekš apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 2014. gada 31. decembrim ir noslēgusies 8 projektu īstenošana ar kopējo pieprasīto Kohēzijas fonda finansējumu 21,22 milj. *euro* un turpinās divu projektu īstenošana.

6.tabula. ES fondu administrēšanas rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja izpilde
Atbilstoši normatīvajiem aktiem administrēti ES fondu projekti	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē izvērtētie projektu pieteikumi	957
	Noslēgti līgumi ar finansējuma saņēmējiem	821
	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē izvērtētie ES fondu finansējuma maksājumu pieprasījumi	1231
	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē veiktās pārbaudes projektu īstenošanas vietā (pirmslīguma pārbaudes un pārbaudes pirms pēdējā maksājuma veikšanas)	872
	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē veikti uzraudzības pasākumi projektiem pēc to pabeigšanas (t.sk. pārbaudes projektu īstenošanas vietās pēc pēdējā maksājuma veikšanas)	330
	Īstenotās iepirkumu pirmspārbaudes	1333

Budžeta līdzekļu izlietojums 2014. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.2. Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas sekmēšana starptautiskajos tirgos, īstenojot eksporta veicināšanas pasākumus

Darbības virziena mērķis.

Sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, palielinot Latvijas uzņēmēju konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja Budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”.

Piesaistot ES fondu līdzekļus no ERAF darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.1.1. aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana” 2.3.1.1.2.apakšaktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana” projekta *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* (turpmāk – Projekts) un īstenojot Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (Enterprise Europe Network (turpmāk - EEN)) programmu Latvijā, kas tiek finansēta Eiropas Komisijas Konkurētspējas un inovāciju ietvarprogrammas (CIP) ietvaros, LIAA nodrošināja eksporta atbalsta pasākumu īstenošanu.

Ņemot vērā Krievijas noteikto embargo vairākām pārtikas produktu grupām, LIAA veica intensīvu darbu iesaistoties 2014. gada 12. augusta Ministru kabineta sēdes lēmumu izpildē par atbalstu Krievijas embargo skartajiem uzņēmumiem, gatavojot priekšlikumus papildus eksporta atbalsta aktivitātēm, diskutējot par plānotām aktivitātēm ar sociālajiem partneriem un nozaru asociācijām, kā arī gatavojot priekšlikumus grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.887 „Noteikumi par darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.1.1.aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana” 2.3.1.1.2.apakšaktivitāti „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana””, kas paredzēja Projektam piešķirt papildus finansējumu 4 milj. euro apmērā, kā arī pagarināt tā izpildes termiņu līdz 2015. gada 31. decembrim, lai turpinātu atbalstīt Latvijas uzņēmumu aktivitātes, kas saistītas ar ieiešanu ārvalstu tirgos.

LIAA izstrādāja un noslēdza sadarbības līgumus par papildus eksporta atbalsta aktivitāšu īstenošanu ar 8 nozaru asociācijām (Autopārvadātāju asociācija “Latvijas auto”, Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija, Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija, Viegļās rūpniecības uzņēmumu asociācija, Latvijas Veļas ražotāju asociācija, Latvijas Loģistikas Asociācija, Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija, Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija).

Kopumā eksporta atbalsta pakalpojumi tiek fokusēti uz mērķa tirgiem, atbilstoši eksporta nozaru vajadzībām un iespējām. Atbalsta saņēmēji ir Latvijas uzņēmumi, kuri meklē savu preču un pakalpojumu noieta tirgus ārvalstīs.

Eksporta atbalsta pakalpojumi ir paredzēti divu apakšmērķu sasniegšanai:

- palīdzēt komersantiem nostiprināties jau esošos tirgos, atrast jaunus sadarbības partnerus, ievest Latvijas komersantiem kopumā zināmajos tirgos jaunus komersantus;
- apgūt jaunus, Latvijas komersantiem maz zināmus tirgus.

Projekta ietvaros eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar **14 Latvijas Ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām** ārvalstīs - Apvienotajā Karalistē, Baltkrievijā, Dānijā, Francijā, Japānā, Krievijā, Ķīnā, Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Ukrainā, Vācijā un Zviedrijā.

Kopumā 2014. gadā ar Latvijas uzņēmumiem ir noslēgti **274 jauni līgumi** par atbalsta saņemšanu.

Nodrošinot eksporta atbalsta pakalpojuma ieviešanu, 2014. gadā LIAA noorganizēja 133 uzņēmumu pārstāvju dalību **17 nacionālos stendos starptautiskajās izstādēs ārvalstīs:** bērnu apģērbu izstādē „*Collection Premiere Moscow 2014*” Maskavā (Krievija), būvniecības izstādē „*Ecobuild 2014*” Londonā (Lielbritānija), informācijas tehnoloģiju izstādē „*CeBIT 2014*” Hannoverē (Vācija), būvmateriālu un būvniecības izstādē „*Nordbygg 2014*” Stokholmā (Zviedrija), inženierozaru izstādē „*Hannover Messe – 2014*” Hannoverē (Vācija), kino industrijas izstādē *Kannu starptautiskajā filmu tirgū „Marche du Film 2014”* Kannās (Francija), pārtikas izstādē „*World Food Azerbaijan 2014*” Baku (Azerbaidžāna), inženierzinātņu izstādē „*Subcon 2014*” Birmingemā (Lielbritānija), pārtikas izstādē „*World Food Moscow 2014*” Maskavā (Krievija), dizaina izstādē „*Maison et Object 2014*” Parīzē (Francija), būvniecības izstādē „*FinnBuild 2014*” Helsinkos (Somija), farmācijas izstādē „*CPhI Worldwide Europe*” Parīzē (Francija), grāmatu izdevniecības un poligrāfijas izstādē „*Frankfurt Book Fair 2014*” Frankfurtē (Vācija), pārtikas izstādē „*SIAL 2014*” Parīzē (Francija), dizaina izstādē „*Downtown Design 2014*” Dubajā (AAE), inženierozaru izstādē „*Elmia subcontractor 2014*” Jonkopingā (Zviedrija), iepakojuma izstādē „*Emballage*” Parīzē (Francija).

Izstāde „*SIAL 2014*”, kurā piedalījās 11 vadošie Latvijas pārtikas nozares uzņēmumi, tai skaitā piena pārstrādātāji, tika iekļauta nacionālo stendu izstāžu sarakstā, atbilstoši uzņēmumu vēlmēm, kā papildus aktivitāte eksporta veicināšanai, lai novērstu Krievijas embargo sekas Latvijas piena produktu ražotājiem.

Par Latvijā ražotajiem piena produktiem interesējās gan iepircēji no Eiropas valstīm, gan arī no Ķīnas, Singapūras, Izraēlas, Ēģiptes u.c. Latvijas uzņēmumi tikās gan ar esošajiem sadarbības partneriem, gan arī ar potenciālajiem partneriem no visas pasaules. Latvijas piena pārstrādes uzņēmumi ļoti augstu vērtēja iespēju piedalīties Latvijas nacionālajā stendā, lai izpētītu potenciālos tirgus, tiktos ar esošajiem partneriem, gan arī nodibinātu daudz jaunu un perspektīvu biznesa kontaktu.

Latvijas uzņēmumi ļoti augstu novērtēja iespēju piedalīties LIAA organizētajā nacionālajā stendā izstādē „*CeBit 2014*”, kas lielākajai daļai uzņēmumu nebūtu iespējama lielo izmaksu dēļ. Uzņēmumi arī uzsvēra to, ka izstādē bija iespēja satikt potenciālos klientus, konkurentus un partnerus no visas pasaules vienuviet, iepazīties ar aktualitātēm tirgū un izvērtēt sava produkta riskus, kā arī izvērtēt sava produkta konkurētspēju globālajā tirgū. Stenda dizains tika pozitīvi novērtēts gan starp stenda dalībniekiem, gan arī apmeklētājiem, kas slavēja stenda vienkāršo, bet ļoti pamanāmo un veiksmīgi izstrādāto koncepciju.

Labi panākumi bija uzņēmumiem arī izstādē „*Ecobuild 2014*”, kur Latvijas nacionālais stends tika organizēts jau trešo reizi.

Starptautiskajā pārtikas nozares izstādē „*World Food Azerbaijan 2014*” Latvijas uzņēmumi nacionālajā stendā piedalījās jau otro reizi. Stendā bija pārstāvēti Latvijas pārtikas pārstrādes uzņēmumi. Latvijas nacionālais stends ieguva atzinību kā oriģinālākais stends izstādē.

Pirmo reizi tika organizēts Latvijas nacionālais stends „*Latvia Films*” Kannu filmu festivālā „*Marche du Film 2014*”, lai tiktos ar potenciālajiem partneriem un pozicionētu Latviju kā izdevīgu filmēšanas vietu, kas nodrošina ne tikai piemērotas lokācijas filmu uzņemšanai, bet arī atbilstošu servisu un finanšu atbalsta instrumentus. Latvijas stendā tika noorganizēts Latvijas pieņemšanas pasākums, uz kuru tika aicināti viesi – esošie un potenciālie klienti ne tikai no Eiropas valstīm, bet arī no Japānas, Amerikas, Kanādas, Indijas, Dienvidāfrikas un citām valstīm. Latvijas nacionālais stends ar vienotu vizuālo identitāti un spēcīgu stenda konceptu, kas 2014. gadā tika prezentēts pirmo reizi, piesaistīja ļoti lielu uzmanību un tika augstu novērtēts. LIAA, sadarbojoties ar Latvijas Kino producentu asociāciju, paviljonam izveidoja īpašu dizainu ar moto: «Mājas ir tur, kur atrodas sirds». Latvijas paviljonā bija iespējams iepazīties arī ar jaunākajām filmām.

Atzīmēšanas vērtā ir nacionālā stenda dalība lielākajā grāmatu gadatirgū „*Frankfurt Book Fair 2014*”, kur Latvijas stendā tika pārstāvēti gan uzņēmumi, gan asociācijas. Latvijas

nacionālā stenda organizēšanas mērķis bija parādīt labākos Latvijas grāmatniecības un literatūras darbus, sekmējot nozares starptautisko atpazīstamību un lielāku ārvalstu izdevēju interesi par Latvijā vai latviešu valodā radīto literatūru. Latvijas stenda temats - „Latvian diamonds” rosināja aizdomāties par literatūras darbiem kā dimantiem, kas lielai daļai pasaules lasītāju vēl jāatklāj. Latvijas stendā apmeklētājiem īpaši tika izceltas latviešu grāmatas, kas tulkotas svešvalodās.

2014. gada jūnijā LIAA organizējot **Latvijas nacionālo stendu**, pirmo reizi startēja arī starptautiskajā izstādē Ningbo, Ķīnā „Central and Eastern European Countries’ Products Expo 2014”. Izstāde uzņēmējiem piedāvāja lielisku iespēju testēt savus produktus un to piemērotību vietējā tirgus vajadzībām, kā arī nodibināt pirmos kontaktus.

Papildus nacionālajiem stendiem LIAA sniedza organizatorisku **atbalstu uzņēmumu dalībai ārvalstīs organizētajās izstādēs ar individuāliem un kopstendiem**, organizējot tiešās mārketinga kampaņas pirms izstādes, sniedzot organizatorisko atbalstu stenda rezervācijai, veicot tiešā mārketinga kampaņas – uzrunājot potenciālos klientus, izstādes laikā sniedzot konsultācijas par tirgus specifiku un darījuma pārrunām ar klientiem, kā arī praktiski kopā ar uzņēmumiem strādājot stendā ar klientiem. Atbalsts tika sniegts **62 uzņēmumiem dalībai 30 dažādās starptautiskās izstādēs ar individuālajiem stendiem vai kopstendiem**.

2014. gadā noorganizēja **37** dažādu nozaru un apjoma **tirdzniecības misijas**, kurās piedalījās **505 uzņēmēji**, tai skaitā 11 apjomīgas **uzņēmēju vizītes kopā ar valsts augstākajām amatpersonām**: Latvijas Valsts prezidenta A.Bērziņa oficiālās vizītes uz Poliju, Turciju, Uzbekistānu, Tadžikistānu un Mongoliju; Ministru prezidentes L.Straujumas plašu darba programmu kopā ar uzņēmējiem ASV un Latvijas Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Krievijas Federācijā vizītes kopā ar uzņēmēju delegācijām uz pieciem Krievijas reģioniem: Pleskavu, Stavropoli, Vladivostoku, Habarovsku un Magadanu; Latvijas Republikas Satiksmes ministra vizīti kopā ar uzņēmumu delegāciju uz Baltkrieviju, kas notika Latvijas – Baltkrievijas Starpvaldību komisijas ekonomiskās, rūpnieciskās, zinātniskās un tehniskās sadarbības jautājumu ietvaros, Latvijas Republikas Zemkopības ministra un Latvijas piena pārstrādes uzņēmumu delegācijas vizīti Baltkrievijā.

Istenojot jauno politikas iniciatīvu par reemigrācijas atbalsta pasākumu organizēšanu – veidojot un uzturot biznesa saiknes ar ārvalstīs dzīvojošajiem diasporas pārstāvjiem, LIAA 2014. gada aprīlī sadarbībā ar diasporas organizācijām ASV organizēja tikšanās un seminārus, kā arī piedalījās Amerikas Latviešu apvienības 63. kongresā un ar tur dzīvojošajiem diasporas uzņēmējiem un darba devējiem pārrunāja jautājumus par ekonomiskās sadarbības veicināšanu.

Strādājot ar Latvijas uzņēmumu biznesa pieprasījumiem, tika noorganizētas uzņēmumu individuālās biznesa vizītes pie biznesa partneriem ārvalstīs. Kopumā 2014. gadā LIAA noorganizēja **66 individuālās biznesa vizītes**, visbiežāk uz Baltkrieviju, Lietuvu, Zviedriju, Japānu un Vāciju.

Pārskata periodā aģentūra noorganizēja arī **58 ārvalstu kompāniju individuālās vizītes** pie potenciālajiem sadarbības partneriem Latvijā, lai tie atrastu piegādātājus, izvietotu pasūtījumus vai iegādātos produkciju tādās nozarēs kā tekstils, kokapstrāde, būvniecība, inženiernozares, dizains, radošās nozares, pārtika, transports, loģistika, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un citas. Lielākais vizīšu skaits bija no Japānas, Zviedrijas, Itālijas, Lielbritānijas, Norvēģijas un Nīderlandes.

Kopumā tika noorganizētas **8 apaļā galda diskusijas** Latvijas uzņēmējiem ar Mongolijas, Afganistānas, Taivānas, Ēģiptes, Velsas, Uzbekistānas, Ķīnas un Vācijas biznesa delegācijām, kā arī **4 plaši biznesa forumi**: Latvijas – Zviedrijas biznesa forums, Latvijas – Francijas biznesa forums, Latvijas – Krievijas biznesa forums (Ventspilī) un Latvijas – Austrijas biznesa forums, kā arī 2 Latvijas – Turcijas biznesa forumi.

Jāatzīmē tādas vizītes, kā Zviedrijas uzņēmēju delegācijas vizīte, kas kopā ar Zviedrijas karali apmeklēja Latviju, Turcijas uzņēmēju delegācijas vizīte, kas pavadīja Turcijas prezidenta vizīti Latvijā, Francijas uzņēmēju delegācijas vizīte, kuras ietvaros tika

noorganizēts biznesa forums, kurā piedalījās ap 180 dalībnieku, kā arī Velsas pašvaldības delegācijas vizīte.

2014. gadā LIAA noorganizēja **Latvijas Dienas** Lietuvā, Japānā un Gruzijā. To mērķis bija atvērt tirgu jauniem Latvijas ražotājiem, kā arī sekmēt tirgū jau esošo Latvijas ražotāju produkcijas atpazīstamību un noietu, veicināt Latvijas tēla atpazīstamību un parādīt labāko, ko Latvija var piedāvāt. Latvijas Dienu ietvaros noteiktu laika periodu ārvalstu tirgos noteiktās tirdzniecības vietās tika piedāvāts iegādāties Latvijas uzņēmumu produkciju, to īpaši marķējot un reklamējot, notika biznesa forumi un uzņēmēju tirdzniecības misijas, papildus tika organizētas arī tūrisma un kultūras aktivitātes, nodrošinot plašas publicitātes kampaņas.

Atbilstoši Latvijas uzņēmumu interesēm un izvēlētajiem mērķa tirgiem LIAA no tās rīcībā esošajām ārvalstu kompāniju datu bāzēm **atlasīja potenciālos sadarbības partnerus**, tādejādi sniedzot atbalstu uzņēmējiem biznesa partneru meklēšanā un **biznesa piedāvājumu izplatīšanā**.

2014. gadā LIAA apstrādāja **876** ārvalstu kompāniju ienākošo **pieprasījumu/eksporta projektus**. Lielākais pieprasījumu skaits saņemts LIAA pārstāvniecībās Vācijā, Francijā, Zviedrijā, Lielbritānijā, Norvēģijā, Nīderlandē un Japānā. Pieprasījumi saņemti tādās jomās kā inženierozares, kokapstrāde, tekstils, poligrāfija, farmācija, ķīmija, pārtika, būvniecība, dizains, radošās nozares, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, transports, loģistika, tirdzniecība, tūrisms un citi.

Informācija un konsultācijas

Vienlaicīgi ar eksporta atbalsta pasākumu sniegšanu, LIAA turpināja sniegt **konsultācijas**. Kopumā 2014. gadā Latvijas uzņēmumiem sniegtas vairāk nekā **2300 konsultācijas** ar eksportu saistītos jautājumos (konsultācijas par ārējiem tirgiem, biznesa partneru meklēšana, eksporta nosacījumi, LIAA eksporta atbalsta pakalpojumi, ES finanšu piesaistes jautājumi u.c.), tai skaitā aptuveni **960 konsultāciju** ir sniedzis Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā (EEN).

LIAA mājaslapas sadaļā *Eksportētājiem* regulāri sagatavota, ievietota un atjaunota informācija par nozīmīgākajiem Latvijas eksporta tirgiem un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumiem.

Plašs informācijas klāsts par ārējiem tirgiem Latvijas komercsabiedrībām tika nodrošināts LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Eksporta tirgi*. Pārskata periodā tika atjaunota un papildināta informācija par **45 ārvalstu tirgiem**, informējot uzņēmumus par uzņēmējdarbību, ekonomiku, politiku, ekonomisko sadarbību ar Latviju, tirgus pētījumiem, jaunumiem un vispārīgu informāciju. Sadaļā *Nozīmīgākās nozaru izstādes ārvalstīs 2014. gadā* un *Eksporta tirgi* - sagatavota un papildināta informācija par starptautiskajām izstādēm ārvalstīs 12 nozaru un 45 valstu griezumā.

Sadaļā *Eksporta pasākumi* tika izvietota informācija par 156 ārējās tirdzniecības veicināšanas aktivitātēm 2014. gadā – eksporta semināriem, tirdzniecības misijām un valsts vizītēm ārvalstīs, nacionālajiem stendiem, kontaktbiržām Latvijā un ārvalstīs.

Viens no LIAA sniegtajiem atbalsta veidiem uzņēmējdarbības eksportspējas veicināšanai ir arī **Latvijas ārējais tirdzniecības portāls** www.exim.lv. Portālā uzņēmumiem ir iespēja atrast kontaktus, sadarbības partnerus un preču vai pakalpojumu noietu tirgus un citu noderīgu informāciju, kas būtiski uzlabo ES fondu līdzfinansēto ārējā mārketinga aktivitāšu projektu rezultātus un ietekmi uz uzņēmējdarbības attīstību kopumā. 2014. gadā Latvijas ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv **publicēta informācija** par 2391 Latvijas uzņēmumiem. *Biznesa sludinājumu sadaļā* ievietota informācija par 1648 piedāvājumiem, no kuriem 1416 bija sludinājumi no ārvalstīm, bet 232 – no Latvijas. Ārvalstu biznesa sludinājumi visvairāk bijuši no Polijas, Rumānijas, Lielbritānijas, Ķīnas, Lietuvas, Zviedrijas, Vācijas, Francijas, Turcijas u.c. Galvenās nozares – metālapstrāde, elektronika informācijas un telekomunikāciju tehnoloģijas, būvniecība, kokapstrāde, pārtika un tekstilizstrādājumi. Biznesa sludinājumi aplūkojami www.exim.lv/proposals.

Pasākumu sadaļā kopumā ievietota informācija par 641 pasākumu (76 Latvijā un 565 ārvalstīs). Visvairāk ievietota informācija par pasākumiem Kazahstānā, Krievijā, Vācijā, Beļģijā, Ukrainā, Turcijā, Itālijā, Korejā, Ķīnā, Grieķijā, Lietuvā, Lielbritānijā, AAE u.c. valstīs tādās nozarēs kā būvniecība, transports, loģistika, metālapstrāde, tūrisms, pārtikas nozare, biznesa forumi, brokeru pasākumi.

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina uzņēmumiem eksportējot, kā arī, lai sniegtu izsmelšu informāciju par starptautiskajiem tirgiem, viens no sniegtajiem pakalpojumiem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2014. gadā, bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana. Detalizētu informāciju skatīt pārskata 5.sadaļā.

7.tabula. Eksporta veicināšanas pasākumu rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja izpilde
1. Nodrošināta Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbība	Pastāvīgi funkcionējošo pārstāvniecību skaits	14
2. Identificēti eksporta projekti un pieprasījumi	Apstrādāto eksporta pieprasījumu skaits	876
3. Nodrošināta informācija un konsultācijas Latvijas uzņēmējiem par ārvalstu tirgiem, sadarbības iespējām, potenciālajiem partneriem	3.1. Nodrošināta līdzdalība starptautiskās izstādēs (izstāžu skaits)	17
	3.2. Organizētas tirdzniecības misijas ārvalstīs (skaits)	37
	3.3. Noorganizēti semināri par specifiskiem eksporta jautājumiem (semināru skaits)	41
	3.4. Sniegtas konsultācijas Latvijas uzņēmējiem par LIAA pakalpojumiem un atbalstu eksportam (konsultāciju skaits)	2300

Budžeta līdzekļu izlietojums 2014. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.3. Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģijas “POLARIS process” īstenošana

Darbības virziena mērķis.

Sekmēt Latvijas konkurētspēju, īstenojot ĀTI piesaistes stratēģiju “POLARIS process”, kas ietver mērķtiecīgu ārvalstu investīciju piesaisti uz ārējo pieprasījumu orientētās nozarēs, investīciju vides uzlabošanu, kā arī uzņēmēju inovācijas kapacitātes pieauguma un jaunu inovatīvu uzņēmumu veidošanās veicināšanu.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”.

POLARIS process® Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo, finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010. gadā uzsāktās investīciju piesaistes stratēģijas **POLARIS procesa** īstenošanu, kas paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredz procesā cieši sadarboties arī ar privāto sektoru, universitātēm un zinātniskajām institūcijām.

Strādājot ar valsts sektoru, lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, 2014. gadā tika nodrošināta ***Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sekretariāta funkciju izpilde***. Padomes sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti izskatāmo jautājumu kompetences ietvaros. Padomes mērķis ir nodrošināt saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai Latvijas valsts interesēs un īpaši pievērsties aktuāliem problēmjautājumiem investīciju piesaistes jomā.

Pildot **Lielo un stratēģisko investīciju projektu padomes sekretariāta funkciju**, 2014. gada sēdē tika izskatīti jautājumi par ārvalstu tiešo investīciju piesaistes rezultātiem iepriekšējā gadā, šķēršļiem ārvalstu tiešo investīciju piesaistei un kvalificēta darbaspēka pieejamību kā vienu no galvenajiem šķēršļiem, jaunām atbalsta instrumentu iniciatīvām, kā arī citi jautājumi.

2014. gada maijā sadarbībā ar Ārvalstu Investoru Padomi Latvijā (turpmāk – ĀIPL) un Ministru prezidenta biroju tika noorganizēta kārtējā ĀIPL un Latvijas valdības augsta līmeņa tikšanās, nodrošinot gan tās tehnisko norisi, gan atbildīgo institūciju pārskatu par veiktajiem pasākumiem ĀIPL 2013. gadā izteikto rekomendāciju ieviešanai. Galvenās ĀIPL diskusijas šai tikšanās reizē bija saistītas ar aktualitātēm tiesu sistēmā, izmaiņām atkritumu apsaimniekošanas nozarē un būvniecībā, kā arī par enerģētikas jomas jautājumiem un makroekonomikas stāvokli kopumā.

POLARIS procesa ietvaros **strādājot ar pašvaldībām**, 2014. gadā noslēgti 4 līgumi par sadarbību ārvalstu investīciju piesaistē – ar Mārupes novada pašvaldību, Gulbenes novada domi, Limbažu novada pašvaldību un Stopiņa novada domi. Kopumā POLARIS procesa ietvaros ar pašvaldībām noslēgti 22 sadarbības līgumi.

Papildus notikušas 66 tikšanās ar pašvaldībām, pārrunājot mērķtiecīgas ārvalstu investīciju piesaistes jautājumus. Sagatavota informācija investoriem par 20 pašvaldību teritorijā esošiem nekustamā īpašuma piedāvājumiem.

LIAA sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību 2014. gadā turpināja iepriekšējā gadā iesākto diskusiju ciklu “Pašvaldības loma uzņēmējdarbības attīstībā un investīciju

piesaistes veicināšanā” ar mērķi sekmēt pašvaldību iesaisti potenciālo ārvalstu investoru piesaistes procesā, kā arī uzlabot pašvaldību darbinieku prasmes šajos jautājumos.

Strādājot ar privāto sektoru, identificēti 27 jauni investīciju projekti, noslēgti 11 sadarbības līgumi ar projekta īpašniekiem. 8 investīciju projektiem sniegts atbalsts priekšizpētei, izvērtējot projektus un izstrādājot investīciju piedāvājumus. Pārskata periodā regulāri tika nodrošināta privāto uzņēmēju un valsts investīciju projektu apkopošana, projektu "portfeļa" (datubāzes) veidošana un atjaunināšana un projektu virzība investoru piesaistei caur LIAA pārstāvniecībām. Sagatavoti privāto investīciju projektu piedāvājumi, kas iesniegti vadošo biznesa asociāciju un uzņēmumu vadībām premjerministra un ārlietu ministra vizīšu ietvaros, dažādu ārvalstu vēstniekiem, dažādu biznesa foruma ietvaros u.c.

2013. gadā **sadarbības ar zinātniskajām institūcijām** ietvaros LIAA kā sadarbības partneris iesaistījās komercializācijas atbalsta pasākumu *8th un 9th Commercialization Reactor* organizēšanā. Komercializācijas pasākumi norisinājās martā un novembrī Rīgā. Pasākumā tika prezentētas dažādu valstu zinātnieku izstrādnes, kur izveidojot zinātnieku un uzņēmējdarbības attīstītāju komandas, tika izstrādāti komercializējamie projekti to prezentēšanai investoriem.

Regulāri tika apkopota informācija par aktuālajiem notikumiem un sasniegumiem Latvijas zinātnē un nosūtīta LIAA pārstāvniecībām ārvalstīs izplatīšanai potenciālajiem investoriem un masu medijiem.

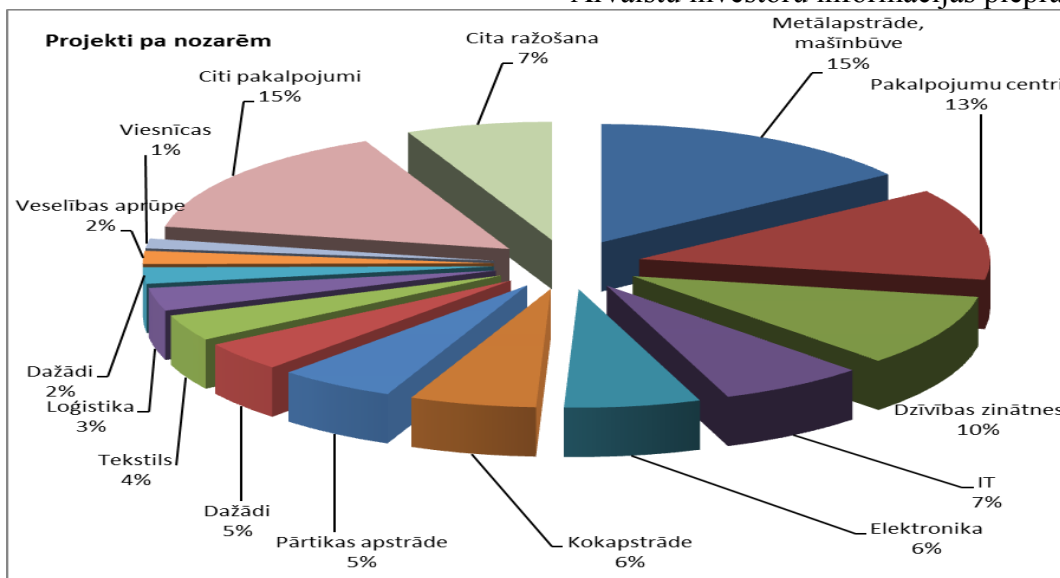
Ārvalstu investīciju piesaistes metodoloģijas POLARIS process sadarbības veicināšanai septembrī LIAA noorganizēja jau otro **POLARIS forumu**.

Forumā POLARIS procesa dalībnieki – pašvaldības, uzņēmēji, augstskolu un zinātnisko institūtu, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju pārstāvji kopā ar starptautiski atzītiem ekspertiem, uzņēmējiem, investoriem, pašvaldību vadītājiem un zinātnisko institūciju pārstāvjiem diskutēja par investīciju piesaistei nozīmīgiem uzņēmējdarbības vides jautājumiem. Par to, kā tuvināt vietējos uzņēmējus, radošos iedzīvotājus un pašvaldību vadītājus, lai veicinātu pašvaldības ekonomisko izaugsmi un radītu labvēlīgu vidi investoru piesaistei.

Mērķtiecīgs darbs ārvalstu investīciju piesaistei atbilstoši POLARIS process metodikai rezultējās gan ar iespaidīgiem jauniem investīciju projektiem, gan esošo investīciju turpmāku attīstību Latvijā.

Ienākošo investīciju projektu apkalošana 2014. gadā kopumā noritējusi veiksmīgi. Vērtējot, kādos sektoros vislielāko interesi izrāda ārvalstu investori 2014. gadā (skatīt 1. diagrammu), tad 15% no visiem projektiem ir metālapstrādes un mašīnbūves sektorā, taču, ņemot vērā elektronikas sektora projektus, kopumā tie sastāda piekto daļu. Pakalpojumu centri ir nākamais populārākais sektors (13%) starp projektiem, tam sekojot dzīvības zinātnēm (10%) un IT (7%). Lielu daļu aizņem projekti citu pakalpojumu sektorā (15%, piemēram, izglītība, mediji, inženiertehniskie pakalpojumi, derīgo izrakteņu izpēte u.c.), savukārt 7% veido projekti citas ražošanas sektorā (piemēram, kūdras pārstrāde, polimēra cauruļu ražošana, vieglā rūpniecība u.c.).

1. diagramma.
Ārvalstu investoru informācijas pieprasījumi

Kopumā 2014. gadā ir **apstrādāti 449 investīciju informācijas pieprasījumi**, proaktīvi sagatavoti 106 investīciju piedāvājumi. LIAA pārstāvniecībās noorganizētas vizītes/tikšanās pie 109 potenciāliem investoriem. Noorganizētas 167 potenciālo investoru vizītes/tikšanās Latvijā. Kopumā strādāts ar 225 potenciāliem investīciju projektiem, turpinot darbu gan ar iepriekšējos gados uzsāktajiem investīciju projektiem, gan ar projektiem, kas tika uzsākti 2014. gadā, kā arī projektiem, kam tika veikta pēc-apkalpošana.

2014. gadā ar LIAA atbalstu **33 uzņēmumi ir nolēmuši Latvijā īstenot plānotos investīciju projektus**. Projektiem pilnībā īstenojoties, investīcijas sagaidāmas 127,33 milj. *euro*, radot 1212 jaunas darba vietas.

8.tabula. Investīciju piesaistes rezultātu
rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja izpilde
1. Nodrošināta potenciālo investīciju projektu apkalpošana	1.1. Apstrādāti investīciju informācijas pieprasījumi (pieprasījumu skaits)	449
	1.2. Darbs ar potenciāliem investīciju projekti (projektu skaits)	225
	1.3. Sagatavoti proaktīvie investīciju piedāvājumi (piedāvājumu skaits)	106
	1.4. Organizētas vizītes pie potenciālajiem investīciju projektiem (vizīšu skaits)	109
	1.5. Organizētas potenciālo investoru vizītes (vizīšu skaits)	167
	1.6. Projektu pēc-apkalpošanas īstenošana (projektu skaits)	49

2. Nodrošināta Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sekretariāta funkcijas īstenošana	2.1. Organizētas sēdes (skaits)	1
	2.2. Identificēti un izskatīti problēmjautājumi (problēmjautājumu skaits)	19

Budžeta līdzekļu izlietojums 2014. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.4. Valsts atbalsta administrēšana

Darbības virziena mērķis

Nodrošināt normatīvajiem aktiem un ES fondu vadošās iestādes un Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas funkciju deleģējumam atbilstošu ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda apguvi (aktivitāšu ieviešanu un pabeigto projektu uzraudzību).

LIAA Programmu sadarbības iestāde ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas funkcionālā pārraudzībā. Saskaņā ar MK 2007. gada 26. jūnija noteikumiem Nr. 419 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu” LIAA Programmu sadarbības iestāde (turpmāk – PSI) ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda ietvaros veic *sadarbības iestādes funkcijas* 2.3.1.2. aktivitātē „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai”, 2.3.2.1. aktivitātē „Biznesa inkubatori” un 2.3.1.1.2. aktivitātē „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana”. PSI kā sadarbības iestāde piedalās aktivitāšu īstenošanas nosacījumu un projektu īstenošanas dokumentu izstrādē, atbilstoši plānošanas dokumentiem nodrošina projektu īstenošanas uzraudzību un kontroli, analizē problēmas aktivitātēs un projektu īstenošanā un sniedz atbildīgajai iestādei priekšlikumus par aktivitātes un projektu īstenošanas uzlabošanu. PSI galvenie uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- veikt projektu pārbaudes (t.sk. iepirkumu pirmspārbaudes), lai to ietvaros veiktie izdevumi būtu atbilstoši normatīvajiem aktiem un apstiprinātajiem projektiem;
- savlaicīgi veikt finansējuma saņēmēju iesniegto pārskatu un maksājumu pieprasījumu pārbaudes un apstiprināt attiecināmo izdevumu summas
- iesniegt izdevuma deklarāciju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- veikt īstenoto projektu uzraudzību.

2014. gadā PSI veica 30 pārbaudes projektu īstenošanas vietās un 111 iepirkumu pirmspārbaudes, kā arī veica 21 LIAA un Tūrisma attīstības valsts aģentūras kā ES fonda finansējuma saņēmēju maksājumu pieprasījumu pārbaudes.

2.3. Veiktie pētījumi

2014. gadā LIAA veica vienu **pētījumu**.

Pētījuma nosaukums. LIAA klientu vērtējums sadarbībai ar LIAA ES fondu administrēšanā.

Pētījuma mērķis - Noskaidrot LIAA klientu apmierinātību par sadarbību LIAA ES fondu administrēšanā.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centru SKDS par summu 3131,48 EUR.

Galvenie rezultāti. Pētījumā noskaidrota LIAA klientu apmierinātība par sadarbību ES fondu administrēšanā, apkopoti klientu ieteikumi un izdarīti secinājumi sadarbības pilnveidošanai.

Ar pētījumu var iepazīties LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Klientu aptaujas*.

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu projekti

LIAA kopš 2008. gada kā projekta vadošais partneris sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina **Eiropas Biznesa atbalsta tīkla** – (turpmāk – EEN) darbību Latvijā. Tas ir pasaulē **plašākais biznesa atbalsta tīkls**, ko izveidojusi Eiropas Komisija ar mērķi īstenot Eiropas Savienības stratēģiju, veicināt ES izaugsmi un radīt jaunas darba vietas. EEN apvienotas **vairāk nekā 600 organizācijas no vairāk nekā 50 pasaules valstīm**, kurā darbojas **vairāk nekā 3000 ekspertu**, kas ir specializējušies **intelektuālā īpašuma jautājumos, CE marķējumā, tehnoloģiju pārnēsē, inovāciju auditu veikšanā un inovāciju kapacitātes celšanā un starptautisko tirgu apgūšanas jautājumos**.

Detalizēta informācija par EEN sniegtajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām ir pieejama EEN mājaslapas sadaļā <http://www.een.lv/pakalpojumi>.

2014. gadā LIAA un Latvijas tehnoloģiskais centrs iesniedza projekta pieteikumu programmā „Uzņēmēju un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja” (COSME), lai varētu noslēgt ietvara līgumu, kas paredz projekta aktivitātes Latvijā īstenot no 2015. - 2020. gadam.

Pārskata periodā EEN sniedza konsultācijas, gan par intelektuālā īpašuma tiesībām, gan biznesa sadarbības jautājumiem, gan ES finanšu piesaistes jautājumos, kā arī par ārējās tirdzniecības un inovāciju jautājumiem, organizēta virkne informatīvo un izglītojošo semināru, izdoti bukleti, kā arī veiktas dažādas ar informācijas sniegšanu saistītas aktivitātes. Papildus aprakstu par EEN informācijas sniegšanas aktivitātēm skatīt pārskata 5.sadaļā.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2014. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.5. Būtiskākie pakalpojumi

Nodrošinot 2012. gada 11. decembra izdoto Ministra kabineta noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums” noteikto LIAA funkciju izpildi, **LIAA sniedza sekojošus pakalpojumus** (detalizēti aprakstīti pārskatā):

- 1) atbalsts ārvalstu kompānijām potenciālo investīciju projektu realizācijai Latvijā;
- 2) ārējās tirdzniecības semināru organizēšana Latvijā;
- 3) ārvalstu kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšana Latvijā;
- 4) ES fondu aktivitāšu administrēšana 2007.-2013. gada plānošanas periodā;
- 5) informācija un konsultācijas interesentiem (uzņēmējiem, universitātēm, zinātniskajiem institūtiem, privātpersonām u.c.) par ES Pētniecības un inovāciju programmu Horizon 2020;
- 6) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par jautājumiem saistībā ar ES uzņēmējdarbības vidi un tiesībām uzņēmējdarbības jomā;
- 7) informācija un konsultācijas Latvijas komersantiem par dizaina risinājumu izmantošanu to konkurētspējas celšanai;
- 8) informācija un konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem;

- 9) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par Latvijas komercsabiedrībām, to projektiem, precēm un pakalpojumiem;
- 10) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par uzņēmējdarbības vidi Latvijā;
- 11) informācijas sniegšana par pieejamo Valsts un ES atbalstu uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai;
- 12) informācijas sniegšana par uzņēmējdarbības uzsākšanu.

Saskaņā ar 2010. gada 20. jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.638 „Noteikumi par Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra sniegto maksas pakalpojumu cenrādi” LIAA sniedza **sekojošus maksas pakalpojumus:**

- 1) biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 2) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām, kuras vēlas Latvijā realizēt preces un pakalpojumus;
- 3) eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 4) reklāmas izvietošana LIAA informatīvajos materiālos.

LIAA sniedza pārvaldībā esošas ēkas Pērses ielā 2, Rīgā, telpu iznomāšanas pakalpojumus, saskaņā ar 2010. gada 08. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.515 "Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”.

LIAA veica arī informācijas sniegšanas pakalpojumus saskaņā ar 2010. gada 25. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.480 “Vienotā pakalpojumu portāla informācijas apmaiņas kārtība” un 2006. gada 21. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.940 „Noteikumi par informācijas sniegšanas maksas pakalpojumiem”.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

LIAA iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

LIAA iekšējās kontroles sistēmas nodrošināšanai ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka personāla atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību. LIAA 2014. gada organizatorisko struktūru skatīt šī pārskata 1.1. sadaļā un LIAA reglamentu www.liaa.gov.lv sadaļā *Normatīvie akti*.

Iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību LIAA veic īstenojot procesu vadību, mērot procesu darbības kvalitātes kritērijus, analizējot darbības plānā noteiktos darbības rezultātus un to sasniegšanas norisi, veicot kontroļu pašnovērtējumu *risku vadības procesā*, nodrošinot savlaicīgu risku noteikšanu un preventīvo darbību identificēšanu un īstenošanu to samazināšanai.

Ieviešot 2014. gada auditu, revīziju, pārbaudi un citu novērtējumu rezultātā sniegtos ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai, kā arī izteikto ieteikumu ieviešanas gaita liecināja, ka LIAA iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pietiekamu pārliecību, ka LIAA izveidotā iekšējās kontroles sistēma nodrošina iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši darbības mērķim un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Lai nodrošinātu aģentūras sniegto pakalpojumu atbilstību uzņēmēju un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, LIAA ir izveidota un ieviesta *kvalitātes vadības sistēma*. LIAA pastāvīgi pilnveido kvalitātes vadības sistēmu, lai nodrošinātu tās atbilstību ne tikai piemērojamajām likumdošanas, normatīvo aktu un ISO 9001 standarta prasībām, bet arī panāktu līdzsvaru starp uzņēmēju vajadzību apmierināšanu un aģentūras noteiktajām funkcijām, kā arī radītu pārliecību uzņēmējiem par sniegto pakalpojumu kvalitātes stabilitāti.

Atbilstoši Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam rīcības virzienā „Kvalitātes vadības sistēmas attīstība” noteiktajiem uzdevumiem, LIAA piedalās Valsts kancelejas un Latvijas Kvalitātes biedrības organizētājā domubiedru grupā „Kvalitātes vadība valsts pārvaldē”, veicinot labās prakses pieredzes apmaiņu un sekmējot procesu pilnveidošanu un sniegto pakalpojumu efektivitāti.

LIAA sniegto pakalpojumu pilnveidošanai regulāri tiek organizētas klientu aptaujas, analizējot klientu viedokli un iesniegtos priekšlikumus darbības pilnveidošanai. 2014. gadā sniegto pakalpojumu kvalitāte ir novērtēta ļoti atzinīgi. Detalizēti ar to var iepazīties pārskata 5.2. sadaļā.

4. LIAA personāls

2014. gadā LIAA vidēji bija 231 amata vietas, nodarbināto skaits vidēji gadā - 212. Pārskata gadā darbu aģentūrā ir uzsākuši 34 jauni darbinieki, bet pārtraucis 31.

LIAA personāla atlase notiek konkursu veidā. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai, LIAA direktors izdod rīkojumu par konkursa komisijas izveidi, kas personāla atlases procesu organizē vairākās kārtās, izmantojot punktu vērtējumu sistēmu, organizējot praktiskos pārbaudes uzdevumus un pārrunas, atlasot piemērotākos pretendētus.

Uzsākot darbu, jaunie darbinieki tiek iepazīstināti ar LIAA stratēģiju, funkcijām un uzdevumiem, iekšējiem normatīviem aktiem, amata pienākumiem, ar iestādes darbību kopumā un ikdienā nepieciešamo informāciju.

Lai nodrošinātu labu pārvaldību, kā arī veicinātu personāla profesionālo izaugsmi un karjeras attīstīšanu, pārskata periodā ir notikusi 32 darbinieku rotācija LIAA ietvaros.

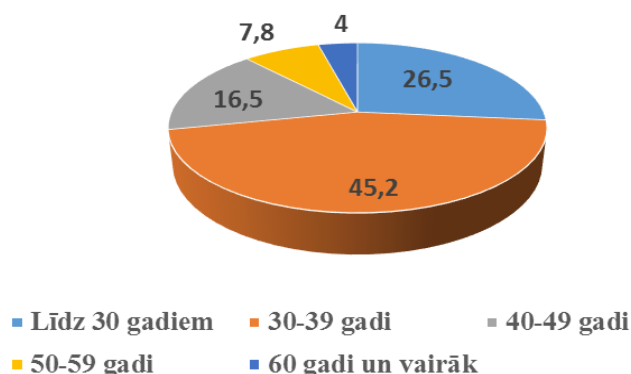
Kopumā personāla rotācijas koeficients 2014. gadā ir 0,30%, personāla atjaunošanās koeficients - 0,16 %.

LIAA pārskata periodā piedāvāja augstskolu studentiem izmantot prakses iespējas aģentūrā, kā rezultātā pārskata periodā aģentūrā praksi izgāja 16 studenti.

2014. gada sākumā LIAA strādāja 62 vīrieši un 168 sievietes. Visvairāk strādājošo bija vecumā no 30 līdz 39 gadiem (45,2%). Skatīt 2.diagrammu.

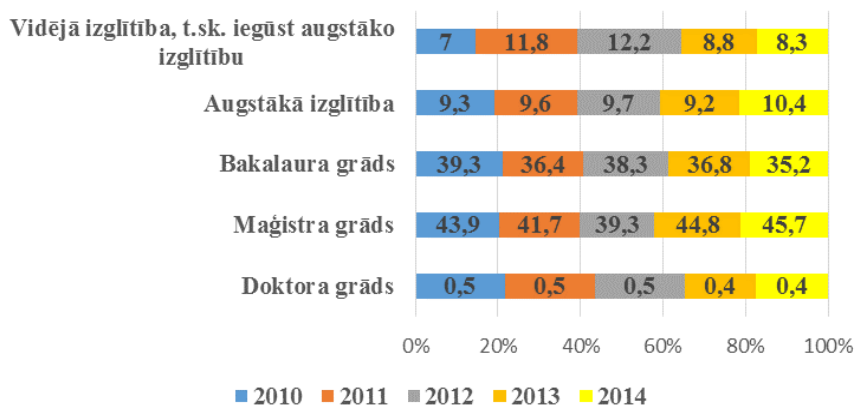
2.diagramma

LIAA personāla sadalījums vecuma grupās (%)
2014. gadā

LIAA lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 91,3% LIAA strādājošo ir augstākā izglītība (tajā skaitā 45,7 % maģistra grāds). Skatīt 3.diagrammu.

LIAA personāla iedalījums pēc izglītības (%)
(2010. - 2014. gads)

Lai nodrošinātu personāla izaugsmi un nepārtraukti pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti LIAA nodrošināja darbinieku apmācības, izvērtējot katra darbinieka mācību nepieciešamību efektīvākai darba uzdevumu izpildei.

Nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas tika pilnveidotas Valsts administrācijas skolas un Valsts kancelejas organizētajosursos un semināros. Tika organizēti semināri par informācijas drošības, ētikas, interešu konflikta novēršanas un pretkorupcijas pasākuma jautājumiem, kā arī darbinieki piedalījās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos.

Nodrošinot Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepcijā noteiktos mērķus, LIAA darbiniekiem tika noteikti ikgadējie sasniedzamie mērķi un veicamie uzdevumi, kā arī tika veikta darbinieku darba izpildes novērtēšana.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Sabiedrība regulāri tika informēta par LIAA plānotajiem pasākumiem un aktualitātēm. Ziņas par jaunumiem un pasākumiem regulāri tika ievietotas LIAA mājaslapās, ziņu aģentūru LETA un BNS mājaslapu sadaļās *Preses relīzes*. LIAA aktīvi nodrošināja komunikāciju gan vietējā, gan starptautiskajā vidē sociālos tīklos: www.twitter.com/LIAALatvija, www.twitter.com/LIAAglobal, www.linkedin.com/LIAA, Facebook un YouTube.

Izvērtējot LIAA publicitāti Latvijas medijos, kopumā tā bijusi pozitīva vai neitrāla. Salīdzinot ar 2013. gadu, publicitātes apjoms ir pieaudzis vairāk nekā par 10%. 2014. gadā LIAA tika pieminēta **3289 publikācijās**. Visbiežāk medijos pieminētās tēmas bija par LIAA organizētiem pasākumiem, ES fondu administrētajām aktivitātēm un eksporta veicināšanu.

LIAA pārstāvji regulāri piedalījās dažādos televīzijas un radio raidījumos, regulāri sniedza intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan iedzīvotāju jautājumiem par LIAA kompetencē esošajiem jautājumiem, organizēja konferences, seminārus uzņēmējiem un citiem interesentiem, kā arī piedalījās citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

LIAA mājaslapas sadaļā *LIAA ziņas un Publikācijas* katru ceturksni tika publicēts informatīvais materiāls - **LIAA ziņas**, kur interesenti varēja iepazīties gan ar LIAA plānotajiem, gan un īstenotajiem pasākumiem, kā arī ar sasniegtiem rezultātiem.

Līdztekus sadarbībai ar masu medijiem un informatīvajiem izdevumiem, jau kārtējo reizi LIAA iesaistījās populārajā skolēnu karjeras izglītības pasākumā un piedāvāja iespēju skolēniem gūt padziļinātu ieskatu aģentūras norisēs, gūstot priekšstatu, par darbiniekam nepieciešamajām profesionālajām prasmēm un pieredzi, *Latvijas Ēnu dienas* ietvaros. Tās laikā skolēni no dažādām Latvijas skolām varēja sekot līdzi savas izvēlētas profesijas pārstāvim, izzinot viņa darba gaitu un ikdienas pienākumus.

LIAA izveidotā **Klientu apkalpošanas nodaļa** īstenoja *Vienas pieturas aģentūras funkcijas*, sniedzot uzņēmējiem kvalitatīvu informāciju un konsultācijas gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA administrētajām valsts atbalsta programmām, uzņēmējdarbības vidi un tās pilnveidošanu, komercdarbības uzsākšanu Latvijā, sadarbības iespējām eksporta veicināšanā u.c. aktivitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu sniedzot prezentācijas gan LIAA, gan arī citu institūciju organizētajos pasākumos.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 25. maija noteikumiem Nr.480 „Vienotā pakalpojumu portāla informācijas apmaiņas kārtība” LIAA kā atbalsta centrs, sniedza konsultācijas komersantiem par publisko pakalpojumu portāla www.latvija.lv katalogā pieejamiem pakalpojumu aprakstiem, kā arī par pakalpojumiem, kas nav aprakstīti katalogā, bet kas saistīti ar saimniecisko darbību.

Interneta mājaslapas

Mājaslapas uzturēšana ir efektīvs veids, kā LIAA klientiem un ikvienam sabiedrības pārstāvim nodrošināt oficiālu un operatīvu informāciju par LIAA darbību un aktualitātēm. LIAA mājaslapa www.liaa.gov.lv 2014. gadā, pēc *Google Analytics* statistikas datiem pieauga par 4 % salīdzinājumā ar 2013. gadu un tika aplūkota 1 392 066 reizes. Visvairāk apmeklētās LIAA mājaslapas sadaļas bija *Fondi* un *Pasākumi*

Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību 2014. gadā LIAA uzturēja šādas interneta mājaslapas:

- LIAA oficiālajā mājaslapā www.liaa.gov.lv pieejama informācija par aģentūru, tās funkcijām, uzdevumiem, pasākumiem, aktualitātēm, kā arī cita veida plaša informācija saistīta ar uzņēmējdarbības attīstību, veicināšanu un atbalstu. 2014. gadā mājaslapa tika pilnveidota, sadaļā *Eksportētājiem* izveidojot jaunu apakšsadaļu *LIAA blogs*, kā arī regulāri tika gatavota, ievietota un aktualizēta informācija latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodās;
- informācija par investīciju piesaisti un POLARIS procesu tiek uzturēta mājaslapā www.polarisprocess.com;
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu tādejādi iepazīstinot ar uzņēmuma darbību un produktiem. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs;
- mājaslapā www.idejukauss.lv interesenti var iegūt informāciju par LIAA īstenoto Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursu, kura mērķis ir veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomisko izaugsmi;
- mājaslapā www.innovativelatvia.lv ievietoto informāciju var izmantot gan uzņēmējdarbības uzsācēji, gan uzņēmēji, veidojot izpratni, izglītojoties un motivējot pievērsties inovatīvai uzņēmējdarbībai un jaunu komercdarbības iniciatīvu un komersantu attīstībai, kā arī zinātnieki - par pētniecības un zinātniskās darbības iespējām, ES atbalstu un pētījuma programmām;

- mājaslapā www.een.lv pieejama informācija par Eiropas Biznesa atbalsta tīklu (EEN) un tā pakalpojumiem, kas ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus. EEN ir viena no Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogrammas sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus;
- www.een.lv integrētais tiešsaistes pasākumu reģistrēšanās modulis techindustry.een.lv sniedz iespēju pasākuma dalībniekiem pierēģistrēties pasākumam, izveidot sava uzņēmuma profilu/aprakstu un to papildināt, kā arī pieteikt tikšanos ar citiem dalībniekiem elektroniski.
- www.designlatvia.lv, ar LIAA iniciatīvu un atbalstu tiek uzturēts Latvijas Industriālā dizaina portāls www.designlatvia.lv, kas ir veidots kā sadarbības un komunikācijas instruments ražotājiem un dizaineriem, kur Latvijas dizaineri prezentē savus darbus, tādējādi uzrunājot ražotājus un aicinot tos uz ilgtspējīgu un radošu sadarbību un rosinot tālāku produktīvu projektu veidošanos;

Papildus LIAA mājaslapā ievadītās informācijas aktualizācijai, par LIAA sniegtajiem publiskiem pakalpojumiem tika aktualizēta informācija arī Latvijas valsts portālā www.latvija.lv.

Īstenojot uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas pasākumus Motivācijas programmā, LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto **specializētu informēšanas un apmācību pasākumu organizēšanu skolēniem, studentiem, uzņēmējiem un dažāda veida speciālistiem inovācijas jomā**. Detalizētu aprakstu skatīt šī pārskata 2.2.1. sadaļā.

Nodrošinot ES fondu aktivitāšu administrēšanas funkcijas īstenošanu, sabiedrības informēšanai Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti sniedza **5142 visaptverošas konsultācijas** un atbildes uz klientu uzdotiem jautājumiem par atbalsta iespējām uzņēmējiem un citiem interesentiem.

LIAA izveidotajā interaktīvajā ES fondu kartē, regulāri tika aktualizēta un sabiedrībai nodrošināta pieeja informācijai par 2007. - 2013. gadu plānošanas perioda LIAA administrētajām programmām un uzņēmējiem izmaksātā finansējuma apjomu.

Kā jau iepriekšējos gados, Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti katru mēnesi apkopoja un aktualizēja informāciju par Latvijā **pieejamiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem**, ko piedāvā un administrē ne tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Apkopotais informatīvais materiāls tika publicēts LIAA mājaslapā.

Izsmelīga un aktuāla informācija par aģentūras administrētajām ES fondu aktivitātēm (faktu lapas, prezentācijas, biežāk uzdotie jautājumi un atbildes, dokumentu paraugi, informācija par biežāk pieļautām kļūdām) interesentiem bija pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Fondi* un *Publikācijas*. Informācija par LIAA administrēto ES fondu projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu tika publicēta arī Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*.

2014. gadā tika veikti regulāri mediju monitoringi Latvijas nacionālajos un reģionālajos medijos par LIAA administrētajām fondu programmām. Latvijas plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja **1061 publikāciju** par LIAA administrētajām fondu programmām.

Pārskata periodā LIAA organizēja **informatīvus seminārus**, nodrošinot projektu iesniedzējus un īstenoņātājus ar informāciju, ko nepieciešams ievērot sagatavojot un iesniedzot LIAA projektu iesniegumus, kā arī sasniedzot noteiktu projekta ieviešanas stadiju.

Pieejamie
atbalsta
instrumenti
uzņēmējiem

Jāpiemin tādi semināri, kā piemēram: *“Daudzdzīvokļu māju renovācija. Kvalitatīva projektu īstenošana un ilgtspēja”*; *“Kvalitatīva mājas renovācijas projektu ieviešana”*, *“Kas jāņem vērā, ieviešot projektu un sagatavojot atskaites?”*; *“Aktuālie atbalsta instrumenti uzņēmējiem”*; *„Kvalitatīva projekta sagatavošana un ieviešana programmā „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” (3. un 4. kārtā)”*; *“Kā sagatavot un iesniegt projektu programmā “Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu izveidei vai rekonstrukcijai”*”; *“Kvalitatīva projekta ieviešana programmā “Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai”*”.

LIAA aktīvi piedalījās arī Ekonomikas ministrijas, dažādu pašvaldību, augstskolu un citu institūciju organizētajos semināros un konferencēs gan Rīgā, gan Latvijas reģionos, stāstot sabiedrībai par aktuālākajiem jautājumiem ES fondu aktivitāšu administrēšanā. Īpaši jāpiemin Ekonomikas ministrijas organizētais *semināru cikls “Atbalsts uzņēmējiem”*, kur informāciju sniedza arī LIAA. Semināru mērķis bija esošajiem un topošajiem uzņēmējiem sniegt informāciju par aktuālajiem atbalsta instrumentiem un atbalsta programmām.

2014. gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados īstenoto komunikāciju un sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmeļošu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt atbalstu **eksporta veicināšanā un ārvalstu investīciju piesaistē**.

Visplašākā informāciju par eksporta veicināšanas un investīciju piesaistes jautājumiem bija pieejama LIAA administrētajās mājaslapās kā arī dažādos LIAA izdotajos informatīvos un mārketinga materiālos.

LIAA pārskata periodā izdeva **10 jaunus nozaru katalogus** angļu valodā, kas informēja par nozaru aktualitātēm un perspektīvām, kā arī nozaru uzņēmumiem Latvijā.

Būtisks atbalsts uzņēmējiem bija LIAA organizētie **informatīvie un izglītojošie semināri**.

Informācija par LIAA organizētajiem semināriem 2014. gadā regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras mājaslapas www.liaa.gov.lv sadaļā *Eksportētājiem/Pasākumi*, kā arī par EEN organizētajiem un sadarbībā organizētajiem pasākumiem www.een.lv mājaslapas sadaļā *Pasākumi*.

Kopumā 2014. gadā tika noorganizēti **41 eksporta veicināšanas seminārs**, t.sk. ar EEN atbalstu tika noorganizēti **25 semināri: 18 - informatīvi** par inovācijām, ārējiem tirgiem un ES aktuāliem jautājumiem un **7 apmācību semināri** Latvijas uzņēmējiem par biznesa un inovāciju spēju paaugstināšanai. Kopējais dalībnieku skaits sasniedza gandrīz **2000 dalībnieku**.

Īpaši var izcelt pirmajā pusgadā noorganizēto **7 semināru ciklu „Eksporta darbnīca”** Latvijas reģionos: Gulbenē, Liepājā, Jēkabpilī, Limbažos, Talsos, Madonā un Kuldīgā. Semināru tēmas - kompānijas profils; uzņēmuma mājaslapa, produktu apraksts, buklets angļu valodā u.c., produkti, kā izvēlēties produktus eksportam un kā tos sagatavot (kvalitāte, apjomi, izejvielas, iepakojums, transports u.c.); tirgi un to izpēte; kā pētīt tirgus; informācijas resursi, atbalsta organizācijas u.tml.

Pēdējā ceturksnī Latvijas reģionos tika noorganizēts **5 semināru cikls „Finanšu instrumenti uzņēmējdarbībai un eksportam”** Ventspilī, Valmierā, Rēzeknē, Jelgavā un Rīgā. Semināros apmeklētāji tika informēti par eksporta atbalsta pakalpojumiem, ko sniedz LIAA un EEN, mazo un vidējo uzņēmumu iespējam programmā Horizonts 2020, finanšu atbalsta instrumentiem uzņēmējdarbībā un eksportā un ar eksportu saistītu risku izvērtēšanu.

Jāpiemin arī visplašāk apmeklēto (130 dalībnieki) informatīvo semināru **„Mode un dizains: tendences, vadlīnijas un finanses eksportspējas veicināšanai”**. Semināra mērķis bija veicināt Latvijas apģērba un tekstila nozares uzņēmumu eksportspēju un attīstību atbilstoši tendencēm pasaulē, piedāvājot informējošu un izglītojošu semināru ar starptautisku modes industrijas pārstāvju dalību, kas iepazīstināja ar veiksmīgu ārzemju uzņēmēju un investoru pieredzi.

Liela uzņēmēju interese bija arī par tādiem semināriem, kā **„Tendences elektroniskās komercijas attīstībā ārvalstu tirgos”, “REACH ES regula: drošības datu lapas, pārejas termini un citas aktualitātes”, Eksporta stratēģijas meistarklase “Leancamp” maziem un vidējiem informācijas un komunikācijas tehnoloģiju uzņēmumiem”, „Jaunumi kosmētikas līdzekļu aprītē”, “Digitālā mārketiņa un sociālo mediju komunikācija radošo industriju (mūzikas) zīmoliem”, „Kā jāstrādā un ko prasa Amerikas Savienoto Valstu tirgus?”, „Ieteikumi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem projektu sagatavošanā „Horizonts 2020”, “Biznesa iespējas Apvienotajos Arābu Emirātos: perspektīvas un tirgus specifika”, “Intelektuālā īpašuma mantisko tiesību kolektīvais pārvaldījums (Autortiesību ABC)”, „Būvniecības iespējas un prasības Norvēģijā”, „Iekļūt Japānas mūzikas tirgū – sapnis vai realitāte?”, Biznesa iespējas Baltkrievijā”.**

Plaša un noderīga informācija uzņēmējiem tika nodrošināta **EEN interneta mājaslapā www.een.gov.lv**, kur uzņēmējiem bija pieejami biznesa sadarbības un tehnoloģiju sadarbības piedāvājumi no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm, dažādiem uzņēmumiem, kas meklē sadarbības partnerus, vēlas pirkt un pārdot, piedāvā vai vēlas iegādāties jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus. Pasākumu kalendārā ir iespējams atrast ne tikai informāciju par EEN Latvijā un LIAA organizētajiem pasākumiem, bet arī par ārvalstu partnerorganizāciju pasākumiem.

Sabiedrības informēšanai LIAA sniedza publikācijas un rakstus dažādos Latvijas medijos. Kopumā par LIAA un EEN organizētajiem pasākumiem **tika sniegtas 26 publikācijas**, t.sk., žurnālā **„Ir nauda” publicēti raksti**, piemēram par tādām aktuālām tēmām, kā **“Kīnā uzvar gudrie un pacietīgie”** vai **“Japānā meklē līdzvērtīgus partnerus”**.

EEN mājaslapā www.een.lv sadaļā **Publikācijas** pārskata periodā tika publicēti **12 informatīvie ziņojumi** par aktualitātēm, pasākumiem, biznesa sadarbības piedāvājumiem u.c. uzņēmējiem aktuālu informāciju un **3 faktu lapas** par Korporatīvo sociālo atbildību, MVU programmām Horizon 2020 un pārtikas preču marķējumiem.

2014. gadā LIAA noorganizēja divus nozīmīgus uzņēmējdarbībai veltītus pasākumus: jūnijā **Eksporta forumu 2014** un tā ietvaros **kontaktbiržu ar LIAA ārējo ekonomisko pārstāvniecību vadītājiem** (vairāk nekā 440 dalībnieku), kur ārvalstu un pašmāju lektori sniedza prezentācijas un aicināja diskutēt par reputācijas nozīmi eksportā un praktiskiem veiksmes stāstiem, iespējam un izaicinājumiem, virzot Latvijā radītās preces, un pakalpojumus tirgos, kā arī izskanēja praktiski padomi, kā ieiet un nostiprināties Rietumeiropas, Skandināvijas un Āzijas tirgos, ko sniedza LIAA pārstāvji ārvalstīs, bet decembrī - **Biznesa forumu**, kuru apmeklēja vairāk nekā 500 dalībnieku. Forumā tika diskutēts par veiksmīgas un konkurētspējīgas uzņēmējdarbības nosacījumiem. Pieredzējuši

ārvalstu un vietējie eksperti prezentēja savas idejas, kā strauji attīstīt biznesu, domāt ārpus rāmjiem un ieviest pārmaiņas tradicionālajās biznesa metodēs, kā arī diskutēja par dizaina, inovācijas un mārketinga lomu uzņēmējdarbībā un par to, kā piesaistīt investīcijas un uzsākt veiksmīgu uzņēmējdarbību. Lektori dalījās savā nozīmīgākajā pieredzē, ko guvuši, gan attīstot pasaulē pazīstamus zīmolus un globāla mēroga uzņēmumus, gan dibinot savus uzņēmumus, gan palīdzot citiem gūt strauju izaugsmi un sasniegt ievērojamus rezultātus. Foruma ietvaros rīkotajās ekspertu panelīdiskusijās piedalījās pieci ārvalstu speciālisti un desmit Latvijas uzņēmējdarbības pārstāvji. Foruma ietvaros Latvijas uzņēmējiem bija iespēja arī saņemt individuālas LIAA ekspertu konsultācijas par ES fondu atbalstu un pieejamo finansējumu uzņēmējdarbības un eksporta uzsākšanai un attīstīšanai.

2014. gada nogalē jau desmito gadu LIAA sadarbībā ar Ekonomikas ministriju organizēja prestižo eksporta konkursu **Eksporta un inovācijas balva**. Konkursa

mērķis ir sekmēt Latvijas komersantu konkurētspēju Latvijas un ārvalstu tirgos, veicināt produktu eksporta apjoma un kvalitātes pieaugumu, produktu ar augstu pievienoto vērtību radīšanu, kā arī sekmēt inovāciju, izvērtējot komersantu rezultātus un atzinīgi novērtējot sekmīgākos komersantus un to produktus. Konkursam savus pieteikumus tādās kategorijās kā *Eksporta čempions*, *Eksportspējīgākais komersants lielo un vidējo komercsabiedrību grupā un mazo komersantu grupā*, *Inovātīvākais produkts*, *Importa aizstājējprodukts* un *Rūpnieciskais dizains* pieteica 101 Latvijas uzņēmums, kas sasnieguši labus rezultātus jaunu un eksportspējīgu produktu ražošanā, vietējā tirgus nodrošināšanā ar augstas kvalitātes pašmāju ražojumiem, inovāciju ieviešanā un rūpnieciskā dizaina izstrādē. Konkursa laureāti tika godināti 2014. gada 4. decembrī konkursa laureātu apbalvošanas ceremonijā Vidzemes koncertzāles “Cēsis”, kur visus konkursa dalībniekus sveica konkursa patrons Valsts prezidents Andris Bērziņš.

Informācija par konkursu un visiem konkursa dalībniekiem ir pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļās *Eksporta un inovācijas balva* un *Eksportētājiem/Noderīgi/Eksporta un inovācijas balva*, kā arī informācija ir publicēta eksporta mārketinga un informatīvajos materiālos.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Izvērtējot regulārajās klientu aptaujās iegūtos rezultātus, nodrošinot eksporta veicināšanas, investīciju piesaistes, inovācijas veicināšanas, kā arī informācijas sniegšanas pakalpojumus ES fondu apgūvē, LIAA darbība 2014. gadā tika novērtēta ļoti pozitīvi, t.i. 96,7 % klientu ļoti atzinīgi vērtēja sniegto pakalpojumu kvalitāti, 3% vērtēja kā apmierinošu un tikai 0,3 % vēlējās saņemt kvalitatīvākus pakalpojumus.

Papildus regulārajām klientu aptaujām, lai pilnveidotu LIAA darba kvalitāti, 2014. gada nogalē jau trešo gadu tika veikta LIAA klientu aptauja ar mērķi noskaidrot klientu apmierinātību ar sadarbību LIAA Eiropas Savienības fondu administrēšanā. No LIAA klientu sniegtajām atbildēm aprēķinātā vērtējuma indeksa¹ vērtība ir 63.9 punkti.

Saskaņā ar 2014. gada decembra aptaujas datiem kopumā 87% aptaujāto LIAA klientu sadarbību ar LIAA pēdējā gada laikā vērtē pozitīvi. 43% norādīja, ka sadarbība ir bijusi ļoti laba, bet 44% - ka drīzāk laba. 8% respondentu vērtē, ka sadarbība nav bijusi ne laba, ne slikta, bet negatīvus vērtējumus sniedza tikai 3% respondentu (ļoti slikta – 0,5%, drīzāk slikta – 2%).

Salīdzinot iegūtos datus ar 2013. gada decembra un 2012. gada decembra aptauju datiem, redzams, ka LIAA klientu vērtējums sadarbībai turpina uzlaboties – 2012. gada decembrī pozitīvus vērtējumus sniedza 76% respondentu, 2013. gada decembrī – 82%; vērtējuma indeksa vērtība 2012. gadā bija 43.5 punkti un 2013. gadā – 52.5 punkti.

Jāuzsver, ka 2014. gada decembrī īpaši liels ir LIAA klientu īpatsvars, kuri sadarbību ar LIAA vērtē kā ļoti labu, t.i. 43%, 2012. gadā tas ir - 21%, bet 2013. gadā - 29%. Detalizēts apraksts par pētījuma rezultātiem ir pieejams LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Klientu aptaujas*.

Atzinīgi novērtējumi par sniegto pakalpojumu un aģentūras darbinieku ieguldīto darbu eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē tika saņemti arī individuāli no dažādiem Latvijas un ārvalstu uzņēmējiem, pašvaldībām un vēstniecībām.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

2014. gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iedibināto **sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmēju apvienībām un citām institūcijām**, nododot LIAA sagatavoto/apkopoto informāciju par Latvijas priekšrocībām ārvalstu tiešo investīciju piesaistei.

LIAA aktīvi sadarbojās ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

Nevalstisko organizāciju pārstāvji ir aktīvi piedalījušies dažādos LIAA rīkotajos pasākumos.

LIAA organizētajās Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas un LIAA trīspusējās sanāksmēs piedalījās arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras

¹ - vērtējuma indekss ir pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvara starpība, turklāt pilnīgi pozitīvo un pilnīgi negatīvo vērtējumu īpatsvars tiek reizināts ar 1, bet daļēji pozitīvo un daļēji negatīvo vērtējumu īpatsvars - ar 0.5. Indeksa vērtība var būt robežās no -100 (ja visi respondenti snieguši pilnīgi negatīvu vērtējumu) līdz +100 (ja visi respondenti snieguši pilnīgi pozitīvu vērtējumu). Neitrālie vērtējumi un atbildes "grūti pateikt", aprēķinot indeksu, netiek ņemtas vērā.

un Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji, lai pārrunātu īstenotos un plānotos eksporta veicināšanas pasākumus.

LIAA aktīvi līdzdarbojās Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomē, piedaloties padomes darbā un Ekspertu darba grupās.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā (ĀIPL) augsta līmeņa tikšanos.

2014. gada septembrī LIAA noorganizēja kārtējo POLARIS forumu par investīciju vides jautājumiem, kurā kā vieni no POLARIS procesa dalībniekiem piedalījās arī nevalstisko un uzņēmēju organizāciju pārstāvji (līdztekus pašvaldībām, uzņēmējiem, augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un valsts institūcijām).

Sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību LIAA turpināja 2013. gadā uzsāktu diskusiju - apmācību ciklu ar pašvaldībām par investīciju piesaisti ar mērķi sekmēt pašvaldību iesaisti potenciālo ārvalstu investoru piesaistes procesā, kā arī uzlabot pašvaldību darbinieku prasmes šajos jautājumos.

6. Plānotie pasākumi 2015. gadā

6.1. Galvenie uzdevumi

Ņemot vērā LIAA noteiktās funkcijas un uzdevumus, 2015. gada darbības plānā ir noteikti konkrēti uzdevumi katrai struktūrvienībai un iestādei kopumā.

LIAA galvenie uzdevumi

- nodrošināt esošo Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību uzturēšanu ārvalstīs un jaunu pagaidu pārstāvniecību atvēršanu un darbības nodrošināšanu;
- īstenot investīciju piesaisti;
- īstenot ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- nodrošināt ES fondu aktivitāšu administrēšanu;
- atbalstīt un veicināt inovatīvu uzņēmumu attīstību;
- veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošināt uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- nodrošināt ar Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstu izveidotās programmas „Inovācijas zaļās ražošanas jomā” ieviešanu, sekmējot inovatīvu uzņēmumu attīstību, atbalstot uzņēmumu ieguldījumus jaunu produktu un tehnoloģiju, tostarp „zaļo”, izstrādē un ieviešanā ražošanā, sekmējot investīcijas jaunu ražotņu izveidē un darba spēka produktivitātes paaugstināšanā;
- sniegt konsultācijas un informēt uzņēmējus par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2015. gadā darbu turpinās Eiropas Komisijas izveidotais *EEN* Latvijā jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

2015. gadā LIAA plāno veikt šādus **pētījumus**:

- LIAA klientu vērtējums sadarbībai ar LIAA ES fondu administrēšanā.
- Piena pārstrādes nozares eksportspējas un eksporta tirgu novērtējums.
- Atalgojums Latvijai svarīgās tautsaimniecības nozarēs.
- Investīciju projektu speciālistu pakalpojumi investīciju projektu atzinumu sagatavošanai.
- Mārketinga stratēģijas eksporta veicināšanas aktivitātēm ārvalstu tirgos un tās ieviešanas plāna izstrāde un ieviešanas uzraudzība.
- Mārketinga stratēģijas un plānu izstrāde ārvalstu tirgiem efektīvai ārvalstu tiešo investīciju piesaistei.
- Pētījums par dažādu preču grupu tirgus pieprasījumu, piedāvājumu, tendencēm, patērētāju paradumiem.

6.3. Finanšu saistības

LIAA 2015. gadā ilgtermiņa saistībās plānoti 139,15 milj. *euro*:

1. Kohēzijas fonda projektu īstenošanai (2007-2013) – 18,03 milj. *euro*;
2. Atmaksām valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007-2013) – 9,38 milj. *euro*;
3. Eiropas Reģionālā attīstības fonda projektu īstenošanai (2007-2013) – 98,06 milj. *euro*;
4. Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai (2007-2013) – 9,53 milj. *euro*;
5. Eiropas Kopienas iniciatīvas – Konkurētspējas un inovāciju programmas projekta „Eiropas Biznesa atbalsta tīkls Latvijā” īstenošanai – 0,65 milj. *euro*;
6. Atmaksām valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu" – 0,06 milj. *euro*;
7. Atmaksām 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" finansējuma saņēmējam par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības – 0,19 milj. *euro*;
8. Tehniskajai palīdzībai Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013) – 1,05 milj. *euro*;
9. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētās programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” īstenošanai – 2,21 milj. *euro*.